

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΦΩΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59.

Ἐκάστον φύλλον τιμᾶται
λεπτῶν 20.

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΟΥΣΑ
Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Φρ. χρ. 12

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ

ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Αἱ ἀληθεῖς ἀνάγκαι τοῦ ἔθνους. Ἐπιστολή πρὸς τὴν Διεύθυνσιν, ὑπὸ Κ. Α. Σ.
- Ἑβδομάς κοινωρικῆ καὶ φιλολογικῆ. Πόθεν ἐπήγασαν τὰ χειροκροτήματα, ὑπὸ Τ. Εὐαγγελίδου.
- Τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ἀρχηγοῦ Κριεζῆ. Ὁ Κριεζῆς πολιτάρχης ἐν Σέρβῳ. — Ὁ Κριεζῆς τελώνης ἐν Σέρβῳ. — Καταδίωξις τοῦ Παυλοῦσκη.
- Αἱ δοκιμασίαι τῆς Ραῦσας, μυθιστορία Henry Greville, ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ (συνέχεια).
- Τὸ γαϊδουράκι, Ρωσικὴ φιλολογία. (Μῦθος Κριλόφ), ὑπὸ Π. Α. Ἀξιώτου.
- Περὶ Ἐρωτοκρίτου καὶ τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ. βιβλιοκρισία (τέλος), ὑπὸ Ι. Μ. Δαμβέργη.
- Αἱ Γεωργιαναὶ τοῦ Μεχμέτ Ἀλή, ὑπὸ Μ. Σακιδίου.
- Ἀπάντησις, ὑπὸ Ι. Μαρόνου.
- Σιδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐγγόρια — Ἐξωτερικὰ — Φιλολογία — Καλλιτεχνία κ.τ.λ.
- Ἰδιαιτέρως Γράμματα.
- Μία βιβλία.

ΑΙ ΑΛΗΘΕΙΣ ΑΝΑΓΚΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Κίριε Διευθυντά τῆς Ἑβδομάδος.

Τέλος πάντων, ἀφοῦ ὁ ἡμερήσιος τύπος ἔπαυσε ἀπὸ χρόνου τινός ἐνασχολούμενος καὶ φροντίζων περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὰ μεγάλα, τὰ γενικὰ τοῦ ἔθνους συμφέροντα, ἀφοῦ ὡς ἀνθρακὴς πεπυρακτωμένου ἀπορρίπτει τῶν χειρῶν πᾶν θέμα ἀφορῶν τὰς ἀτυχεῖς ἀδελφῆς ἐπαρχίας, τὰς ὑπὸ μυρίων σπαρασσόμενας δεινοπαθημάτων, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν ἀπορροεῖν, ἀφοῦ οὐδεὶς πλέον λόγος γίνεται περὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν καὶ τῶν πρὸς θεραπείαν μέσων, ὡσεὶ τρόπον τινὰ ἐπαύσαμεν πλέον μεριμνώντας περὶ τῆς τύχης αὐτῶν, ἔπρεπε νὰ εὐρωσῶν ἐν ταῖς στήλαις τοῦλάχιστον τοῦ μὴ ἐξ ἐπαγγέλματος πολιτικοῦ τύπου συμπαθείαν τινὰ αἱ ἀτυχεῖαι αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν στηλῶν αὐτοῦ νὰ ἐγερθῆ ἐπίκλησις πρὸς πάντας τοὺς ἐθνικοὺς ἀνδρας, πρὸς τὸ πανελλήνιον ὀλόκληρον, ἵνα καὶ πρὸς αὐτὰς στρέψωσι τὰ βλέμματά των, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἀνοιξῶσι τὰ πλοῦσια βαλάντια των καὶ προσέλθωσιν ἀρωγὸι πρὸς ἀπειρηκότας ἀδελφοὺς, ἐξ ἀδιαλείπτου ἀγῶνος πρὸς παντόλους πανταχόθεν ἐπερχομένους πολεμίους καὶ θρασεῖς τῶν δικαίων αὐτῶν διεκδικητάς.

Συγχαίρω τῇ « Ἑβδομαδί » καὶ εὐχομαί, τὸ νέον τοῦτο βῆμα αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἰδέας νὰ εἶναι ἀπαρχὴ διηνεστεράς καὶ θερμοτέρας μεριμνῆς, ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπι-

δρομῶν ἀδελφῶν, ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως καὶ διασώσεως τῶν πατρῶν δικαίων, ἐφ' ὧν ἀρπακτικὸν τείνουσι βλέμμα παντοῦ ὄρνει, μικροὶ καὶ μεγάλοι.

Οὐ πρὸ μακροῦ χρόνου ὄλος ὁ τύπος ὁ ἡμερήσιος δὲν ἔπαυεν ἐνδιατρίβων περὶ τὰ τοιαῦτα θέματα, τόσῳ μάλιστα ἦσαν αὐτῷ προσφιλεῖ, ὥστε ἐν εὐγενεῖ ἀμίλλῃ διηγωνίζετο τίς πλείονα νὰ γράψῃ, τίς ἀκριβεστέραν νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν, τίς πρακτικώτερα νὰ ἐξεύρῃ μέσα πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν πολεμίων ἐπιθέσεων. Ἦτο τάχα τοῦ συρμοῦ τότε, ἢ ἐπῆλθε μεταβολὴ τίς εἰς τὰς σκέψεις καὶ ἐλπίδας τῶν δημοσιογραφούντων καὶ τοῦ ἔθνους; Θὰ ἦτο λυπηρόν, θὰ ἦτο λίαν σκληρόν, ἐὰν καὶ πρὸς στιγμὴν ἠδύνατο νὰ πιστευθῆ, ὅτι ἐπῆλθε τοιαύτη ἐν τῷ ἔθνει ἀποκαρδίωσις, ὥστε ν' ἀπαρνηθῆ ὀλοκλήρου ἐνδόξου παρελθόντος ἀρχάς. Τοιοῦτό τι ἀναμφιβόλως δὲν εἶνε πιστευτόν: Πλὴν φαίνεται ὅτι ἐνδοιασμοὶ τινες ἐγεννήθησαν, ὅτι τὸ φρόνημα ὑπὸ παρεξηγουμένης ἐπηρεάσθη πολιτικῆς γνώμης, καὶ ἢ πρότερον μεθ' ὑπερφανείας καὶ αἴγλης προβάλλουσα Ἐθνικὴ Ἰδέα, ἤρξατο σήμερον συστέλλομένη ἐν ταῖς πτωχαῖς αὐτῆς, δειλημόνως δὲ τολμᾷ νὰ προσέλθῃ ἐνίοτε εἰς τὸ μέσον, ἐκ φόβου μὴ ἀκαιροῦ θεωρηθῆ ἢ παρουσία τῆς.

Ἄλλ' ἀρῶμεν τὴν πολιτικὴν αὐτὴ πολλὰς καὶ σχολιάς βαινοῦσα τρίβους, πολλάκις ἀναγκάζεται, ὅπως ἀποκρυβῆ τῶν ὀμμάτων καὶ τῆς περιεργείας τῶν κοινῶν βροτῶν, ὑπὸ σκοτεινοῦς νὰ ἐνδιατᾶται θόλους καὶ ἀντιθετὰ τῶν ὄσων φρονεῖ νὰ κηρύττῃ. Τὸ ἔθνος, ἀπὲν τὴν πολιτικὴν νὰ ἐργάζεται, ὅπως ἂν αὐτῇ ἀρέσκῃ, αὐτὸ πρὸς ἐν ὀφείλει ν' ἀτενίζῃ σημαντικόν, εὐθὺ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ ἄγον ἐπὶ τοσοῦτον δ' ὑπ' αὐτῆς νὰ ἐπηρεάζηται, ἐφ' ὅσον ὁ ἐπηρεασμὸς οὗτος συντελεῖ εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ενεργειῶν τῆς πολιτικῆς καὶ τὴν ταχύτεραν ἐπάγει τῶν ἐθνικῶν πόθων ἐκπλήρωσιν.

Ἐχόντες δὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι μεθ' ὅλην τὴν φαινομενικὴν τοῦ ἔθνους ἀπάθειαν, προερχομένην ἐξ ἰδεαιτέρων ὄλων περιστάσεων καὶ φαινομενικῆν μᾶλλον, ὡς εἶπομεν, ἢ πραγματικῆν, ἐν τῷ βᾶθει τῆς καρδίας του πᾶς Ἑλλῆν ἐπιμελῶς διατηρεῖ ἀσβεστον τὴν λαμπάδα τῆς « Ἐθνικῆς Ἰδέας », ἐρχόμεθα ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς « Ἑβδομάδος » νὰ ρίψωμεν εἰς τὸ μέγα Πανελλήνιον κοινόν, τὸ ἀπανταχοῦ γῆς διεσπαρμένον, σκέψεις τινὰς καὶ ἰδέας, αἵτινες οὐχὶ τὸ πρῶτον ἤδη λέγονται, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ὑπὸ διαπρεπῶν διέτυπώθησαν δημοσιογράφων, αἵτινες ὀ-

μως δυστυχῶς δὲν ἠξιώθησαν τῆς δεούσης προσοχῆς οὐδ' ἐμελετήθησαν δεόντως: διότι, ἂν ἐμελετῶντο, δὲν θὰ ἔδαπανᾶτο τόσος χρυσὸς πρὸς διακόσμησιν μιᾶς ὁδοῦ τῶν Ἀθηνῶν διὰ μαρμαροτεύκτων καὶ χρυσοποικίλων μεγάρων, ἀχρήστων τὸ γε νῦν διατελούντων, οὐδὲ θ' ἀνηγείρετο τόσῳ πολυτελῆς βωμὸς εἰς τὰς Μούσας ἐν ἀποκέντρῳ τινὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως γωνίᾳ, ἐνῶ τόσος Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς διψῆ παιδείας, ἐνῶ δι' ὀλίγα κερμάτια ἀπόλλυνται τόσοι γεωργικοὶ πληθυσμοὶ ἐν Θράκῃ, Μακεδονίᾳ καὶ ταῖς παραλιαῖς τοῦ Εὐξείνου Πόντου πόλεσι.

Οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν καὶ πολλοὶ εἰσι καὶ πολλὰ διατιθέασιν μέσα καὶ πρακτικώτεροί εἰσιν ἡμῶν. Ἀπέναντι δὲ τοιούτων καὶ τηλικούτων ἐχθρῶν ἡμεῖς, οὐχὶ μόνον δὲν διετελέσαμεν ἀγροῦνοι, ἀλλὰ πολλάκις δυστυχῶς κατελήθημεν τυρβάζοντες ἐν τοιαύταις ἀσχολίαις καὶ καυχησιολογοῦντες ἐν ἐπιχειρήσεσιν, ὧν ἡ ἐπιτυχία ἀμφίβολος ὑπῆρξεν ἂν μὴ στείρα παντελῶς. Καὶ ἐνῶ πολλάκις, δι' ἑλλειψιν ὀλίγων χιλιάδων γροσίων, ἀπώλεσαμεν χωρὶα ὀλόκληρα μεταστάντα δι' ἀπορίαν πρὸς τοὺς ἀντιπάλους, εἴτε ἀφήκαμεν ρωμαλεωτάτους ἀγροτικούς πληθυσμοὺς νὰ μεταναστεύσωσιν εἰς χώρας ἀξένους καὶ παγετώδεις, ἔνθα μετὰ τῆς γλώσσης ἀπέβαλον καὶ τὸν ἔθνισμόν, ἐξ ἐτέρου μετὰ μεγίστης ἀφειδίας ἐδαπανήσαμεν εἰς πεδαιδεῖς, αἵτινες ὡς μάταιαι ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῶσιν, ἐλλείπουσαι δ' οὐδεμίαν τῷ ἔθνει θὰ ἐπροξένουν ζημίαν, οὐδὲ τὸ παραπαν ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτῶν θὰ ἐπεγιγνετο κατηγορία τίς τῷ ἔθνει.

Πόσα ὅμως ἠδύνατο, δυσκατόρθωτα ἕως σήμερον θεωρούμενα, νὰ ἐπιτευχθῶσι διὰ τῆς ἰδρύσεως Τραπεζῆς ἐν τινὶ τῆς Τουρκίας μεγαλοπόλει, ἐν Θεσσαλονικῇ λ.χ. μὲ κεφάλαια τεσσαρῶν ἕως πέντε ἑκατομμυρίων, τόσων δηλαδὴ, ὅσα δι' ἐν μόνον οἰκοδόμημα ἐδαπανήθησαν; Πόσος ἀτυχῆς ὁμογενῆς πληθυσμὸς θὰ διέφευγε τοὺς ὀνυχας τῶν ξένων τοκογλύφων, διασώζων τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ; Πόσοι ὁμογενεῖς γεωργικοὶ πληθυσμοὶ δὲν θὰ διέφευγον τὸν ἐκπατρισμόν καὶ τὴν ἀλλαχογένειαν, ἐὰν εὕρισκον ὀλίγα μέσα νὰ ἐγκαταστήσωσιν ἐν τινὶ ἐπαρχίᾳ, ἔνθα θὰ ἐνίσχυον μὲν τὸ ὁμογενὲς στοιχεῖον, θὰ ἐσώζοντο δὲ τόσοι πολῦτιμοι διὰ τὸ ὀλιγοπληθὲς ἔθνος μας βραχίονες; Οἷα προσέτι ἀποτελέσματα δὲν θὰ εἶχε διὰ τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπόριον ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ταύταις ἢ ἰδρυσαὶ Τραπεζῆς, παρεχούσης εἰς τὸν Ἑλληνα ἔμπορον διὰ πάσης ἀσφαλείας τὰ ἀναγκαζοῦντα εἰς τὸ ἐμπόριόν του χρήματα, ἐπὶ μετρίῳ τόκῳ, ἐνῶ τώρα καὶ

χρήμα δὲν εὐρίσκει, διότι οὐδεὶς δίδει αὐτῷ εἰμὴ ἑαυτὸν ἀπαρηθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἐν εὐρί, τὸς ὑπερόγκους πλῆρὸν τὸς, ὡς περὶ δὲν δύναται ἂ ἀνακύβη, πολὺ δὲ ὀλιγωτερον καὶ ν' ἀνταγωνισθῆ πρὸς τὸς ἀλλογενεῖς ἐμπόρους, τὸς πλημμυρισαντας τὰ ὑπόδουλα μέρη καὶ ὑποστηρίζομένους διὰ πιστώσεων γενναίων, ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς πατρίσι τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν οἰκῶν.

Πῶς θέλετε τὸ ὁμογενὲς ἐν Μακεδονίᾳ λ. χ. στοιχεῖον νὰ κρατήσῃ τῶν ἐπιβλεπόντων τὴν χώραν αὐτοῦ πολυπληθῶν ἐχθρῶν, ἀφοῦ οὗτοι τὴν πᾶσαν καὶ ἀφθονα διαθέτουσι μέσα, αὐτὸ δ' ἀφιέται μόνον ν' ἀγωνίζηται, γλίσκεραι δὲ παρέχονται βοήθειαι;

Δὲν εὐρίσκονται, μεταξύ τῶσων πολυταλάντων ὁμογενῶν καὶ τῶσων πλουσιωτάτων ἐμπορικῶν οἰκῶν, τρεῖς ἢ τέσσαρες, οἵτινες μὴ ἔχοντες τὴν φιλοδοξίαν νὰ ἐπιγράφωσι τὸ ὄνομά των ἐπὶ τῆς μετώπης μεγαλοπρεπῶς τινος οἰκοδομῆς, νὰ ἔχωσι τούνομα τὴν γενναϊότητα, ἀπαρνούμενοι τὰς προσαίρους ταύτας τιμὰς μετριωπόνως, νὰ συνδέωσι τὸ ὄνομά των μετὰ τῆς τύχης τοῦ ἔθνους αὐτῶν, διατιθέμενοι ὀλίγα ἑκατομμύρια ὑπὲρ τῆς διασώσεως χωρῶν πολυτληθῶν, δι' ὧν θὰ ἐμφυσησῶσι ζῶν καὶ ῥώμην εἰς τὰ ἀπειρηκότα τέκνα αὐτῶν, θὰ ἐμπνεύσωσι θάρρος εἰς τοὺς ὑπὸ ἐνδοιασμοῦ κατακλιθέντας, θὰ ἀναστύλωσι τὸ φρόνημα καὶ ὁ ἀναζωπυρήσων τὸν ἐνθουσιασμὸν ὅλου τοῦ Γένους.

Ὁ ἀπέναντι τὸς φ μεγάλων ἀποτελεσμάτων εἶνε τῆ ἀληθεῖα κριμὰ καὶ ἐντροπή νὰ μὴ κατορθωθῆ μέχρι τοῦδε νὰ ἐξοικονομηθῶσι τὸς μὴ μικρὰ ποσά, σχετικῶς πρὸς τὰ ἀφειδῶς δαπανώμενα εἰς οἰκοδομὰς, δι' ὧν θὰ ἀπέβαινε δυνατόν νὰ σώσωμεν τὸς καὶ τὸς ἀδελφούς. Καὶ νὰ ἀριθμώμεν τὸς πλουσίους ἐν τῷ ἔθνει ἡμῶν, καὶ νὰ ὑπολογίσωμεν ἐπὶ τὸς μὴ μεγάλους καὶ ἰσχυρούς οἰκογενεῖς ἐμπορικοῦς, καὶ νὰ μὴ δυναμέθωσι τίποτε, τίποτε, ἀλλ' ἐξ ὕψους νὰ ἀναμένωμεν τὴν ἀντίληψιν!

Οἱ Ἀχιλλεῖς ἐξ Ἰσσοῦ καὶ οἱ Ὀδυσσεῖς ἐξετρέφθησαν καὶ ἀνεδείχθησαν ἐν τῷ ἔθνει ἡμῶν ὁ Δούρειος ἵππος ὑπῆρξεν Ἑλληνικὴ ἐφεύρεσις. Ἐπὶ τοσούτου μάλιστα ἐγενευσθη ὁ χαρακτήρ αὐτοῦ, ὡς τεθεωρήθη παρὰ πολλῶν ἐθνικῶν τῶν Ἑλλήνων χαρακτήρ. Τί παθόντες λοιπὸν ἐπὶ τοσούτου ἐγενόμεθα στεῖροι, ὡς τε πάντοτε, σχεδὸν πάντοτε νὰ ὑπολειπώμεθα τῶν ἀντιπάλων εἰς τὴν ἐφευρετικὴν καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ περιπίπτωμεν εἰς τὰς στήνομας καθ' ἡμῶν παγίδας, ὡς οἱ ἔσχατοι τῶν βλακῶν; Ἡμεῖς τέλος οὐ καυχώμενοι ἐπὶ ἐμπορικῇ ἰκανότητι, καὶ εὐφρά, θὰ ἀφήσωμεν, χωρὶς νὰ αἰσθάνωμεθα τὸ ἐφύθημα ἀνερχόμενον ἐπὶ τῶν παρεῖων ἡμῶν, θὰ ἀφήσωμεν τοὺς ξένους νὰ κατακτιθῶσι τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Ἀνατολῆς, ἧτις μᾶς ἀνήκει, ἐνθ' ἡμεῖς θὰ τρέχωμεν ἀναζητούντες δάφνας ἐμπορικὰς εἰς τοὺς ἀντίποδας,

ὅπου ἀργὰ ἢ γογγύρα παρόμοιος μᾶς ἀναμένει ἐλευθερία.

Δὲν θὰ εὐρεθῆ λοιπὸν εἰς Ὀδυσσεὺς νὰ σώσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς αἰσχύνης, ὅτι δι' ὀλίγα ἑκατομμύρια, ὧν δὲν στερούμεθα, ἀφήκαμεν ξένος νὰ ἰδρῶσιν τὰ ἐμπορικὰ τῶν ἀρχηγῶν ἐν ταῖς χώραις ἡμῶν, ὅτι παρεδώκαμεν ἀνάδωρον τὰ ἐδάφη μας, ὅτι προσδώκαμεν τὰ δίκαιά μας, ὅτι ἐγκατέλιπομεν μυριάδας ἀδελφῶν, ἕρμαιον τῆς ἐπιχειρηματικότητος τῶν ἀλλογενῶν;

Ἀνανήψωμεν, ἀναμετρήσωμεν τὸ μέγεθος τῆς ἐπιγινόμενης ὀσμῆς κατὰ στεροφῆς καὶ προλάβωμεν τι μείζον κακόν, ἵνα μὴ οἱ ἐπιγενόμενοι καλύπτωσιν ἐξ αἰσχύνης τὸ πρόσωπον μαυθάνοντες, ὅτι ἔλληνικώταται χῶραι ἀφέθησαν ἕρμαιον τῆς φιλαρπαγῆς τῶν ξένων, δι' ἄλλοις ὀλιγωρῶν ἑκατομμυρίων, ἅτινα ἐν τούτοις ἀφειδῶς ἐδαπανῶντο ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν των πρὸς χάραξιν τῶν ὀνομάτων των ἐπὶ μαρμάρων, ἅτινα θὰ ἐκπύνη αὐροῖν ὁ χειμὼν τοῦ χρόνου καὶ τῆς λήθης.

Δείξατε κ.τ.λ.

K. A. S.

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΑΘΟΛΟΓΙΚΗ

Τὰ περιβόητα μυρτόκλαδα τῆς Ἀττικῆς, ἅτινα διὰ τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς τυράννους τῶν Ἀθηνῶν, ὑπῆρξαν ποτε σύμβολα στάσεων καὶ διωγμῶν, ἐπέπρωτο καὶ ἄλλην νὰ καθέξωσι σελίδα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν βασιλέων μᾶς; ἄλλὰ ταῦτην πλήρη τρυφερότητος καὶ αἰσθήματος, τῆν ἡμέραν τῶν γάμων τῆς — οἵτινες μετὰ τῆς πομπῆς καὶ παρατάξεως ἐτελέσθησαν ἐν Πειραιεύσει — ἡ λαοφιλιῶς βασιλοπούλα Ἀλεξάνδρα, ἐν προέκρινε ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀδάμαντας καὶ τὰ τσαρικά διαδήματα καὶ τοὺς χρυσοὺς στεφάνους κόσμημα ἐν : σεμνὴν ἐκ μύρτων τῆς Δελκεῖας δεσμιδα!

Μὲ τὸ καταπράσινον ἔνδυμά της, ἡ μύρτος θὰ ὠρθεῖτο ὑπερήφανος ἐν μέσῳ τῆς χρυσῆς κόμης τῆς νύμφης καὶ θὰ ἐπεδείκνυε τὰ στίλβοντα φύλλα της, ἅτινα τίς οἶδε ἂν κατὰ πρῶτον δὲν ἐνεφάνιζοντο ἐκεῖ εἰς τὴν χώραν τῶν πάγων!

Οἱ κοσμοῦντες τὰς ἄλλας κεφαλὰς καὶ τὰ στέμματα ἀδάμαντες, ὠχρῶντες ἐκ φθόου θὰ διηρωτώτων.

— Τίς πάλιν ὁ μυστηριώδης οὐτοκόσμος ὁ περιφρονῶν τὰς ἀκτίνας καὶ κατέχων τὴν ἐπίζηλον θέσιν, ἧτις δικαίωματι ἀνῆκεν εἰς τοὺς πολυτιμωτέρους ἐξ ἡμῶν; Καὶ θ' ἀπεκρίνετο ἡ μύρτος.

— Εἶμαι συμπατριώτις τῆς νύμφης! Ὡ! Ἐάν τὸ ἐλάχιστον ἐτι ἐφύλαττον μέσος οἱ βασιλεῖς κατὰ τῆς μύρτου τοῦ Ἀρμόδιου καὶ τοῦ Ἀριστογείτονος, θὰ τὸ ἐλησφόνησαν βεβαίως ἐν τῇ πρὸς τὸν λαὸν συνοικειώσει των, ἀφοῦ εἰς στέμμα ἡγεμονικὸν μετέβαλλον τοὺς κλάδους της!

Τὰ περὶ τῶν βασιλέων ἀνέκδοτα καὶ τὰς περὶ τοῦ ἰδιωτικῆ αὐτῶν βίου πλη-

ροφορίας μετ' ἰδιαιτέρας πάντοτε σπογγῆς ἐπεδέξατο ἡ δημοσιογραφία, ἵνα μεταχειρισθῆ αὐτὰς ὡς ἐπιχειρήματα φιλικὰ ἢ ἐχθρικά, ἀναλόγως τῶν ἰδεῶν, εἰς ἐκάστη ἡμέρην ἀντιπροσωπεύει.

Παρ' ἡμῖν ἡ δημοσιογραφικὴ αὕτη συνήθεια, ἐσχάτως μόλις μεταφουθεῖσα ἐκ τῆς Ἑσπερίας, προσέλαβεν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς χαρακτήρα ἐπίφοβον. διὰ τοὺς βασιλεῖς, μοινοῦντι αἱ κατ' ἐξοχὴν καλλιερῶσαι ταύτην ἡμερῆδες, βεβαίως δὲν διάκεινται ἐχθρικῶς πρὸς αὐτούς.

Τούτου ἕνεκα θὰ νύχόμεθα νὰ ὑρίστατο τὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν καὶ γενικὴν ἐπιτέροιαν τῶν ἀνεκδότων τούτων, ἢ νὰ μαυθῆναι λ. χ. ὅτι μία βασίλισσα ἀστέροζομένη πρὸς τὸν υἱὸν της ἀποκαλεῖ αὐτὸν ἔσω καὶ χαϊδευτικῶς «Μακαράν», μία δὲ βασίλισσά εὐχεται «τὸν κακὸν τοῦ τῶν καιρῶν» εἰς ἓνα πτωχὸν ὑπάλληλον, διότι δὲν ἐνόησε τὸν γραφικὸν αὐτῆς χαρακτήρα!

Παρόμοια ἀνέκδοτα ἐπιβάλλει νὰ θεωρήσωμεν ὡς πλαστὰ ἢ πνεύσα ἐντὸς τοῦ βασιλικῆ παλατιῶ αὐρα τῆς λεπτοτέρας κοινωνικῆς ἀνατροφῆς. Ἄλλὰ ἀφοῦ πλάττονται, λοιπὸν, διατι νὰ μὴ πλάττωνται καλλίτερα;

Καὶ δύο λέξεις πολιτικῆς. Ὅλοι ἀγαπῶμεν τὴν ὁμόδοξον Ρωσίαν καὶ οὐδεὶς ἐκ κηρῶν πλὴν σταυροφορίας κατ' αὐτῆς ὅπως πρὸ δεκαετίας; ἄλλὰ τῶσι ἐνθουσιασμοὶ πάλιν ὑπὲρ αὐτῆς, τῶσι ὑπομνήσεις τῶν εὐεργειῶν της, τῶσι κατὰλογοὶ τῶν μεθ' ἡμῶν ἀγωνισθέντων *φιλελλήνων της*, ὅλα ταῦτα δὲν φοβόμεθα μὴ ἐκληφθῶσιν ἐν Ρωσίᾳ, ὡς θυμίαμα, ἐλάχιστα τιμῶν ἡμᾶς παρὰ τοῖς ἄλλοις καὶ παρ' αὐτῶν ἐτι τῷ ρωσσικῷ λαῷ;

— «Καὶ γεροντοκόρην τοὺς ἐφορτώσωμεν; ἔλεγεν ἄνθρωπος τις ἐκ τοῦ λαοῦ.»

Ἐν Μονακὸ βεβαίως δὲν ἀρκεῖ δι' ἑλὴν τὴν Ἑυρώπην καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τινος ταξιδεύουσι διάφορα πλωτὰ τοιαῦτα εἰς τὰς θαλάσσας της, ἵνα ἐν αὐτοῖς τελοῦσι τὰ τῆς θρησκείας των οἱ λατρευτὰ τῆς θεᾶς Τύχης. Ἄλλὰ καὶ ταῦτα φαίνεται, δὲν εἶνε ἐπαρκῆ καὶ ἐξητήθη χώρος καταλληλὸς πρὸς ἰδρῶσιν μητροπόλεως. Ἐστράφησαν ἐδῶ, ἐστράφησαν ἐκεῖ, καὶ τοῦ νὰ πῆρ τὸ βλέμμα των; Εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ δι' εἰς τὴν ὠραίαν Κέρκυραν. Δὲν εἶνε πανταχοῦ γνωστόν, ὅτι παρ' ἡμῖν ἐκάμνει καθεὶς ὅτι θέλει; Προέτειναν λοιπὸν τὴν ἰδρῶσιν μεγάλου καταστήματος χαρτοπαγίνου καὶ εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ζητούμενης ἀδείας ὑπεσχέθησαν : Κήπος, λουτρά, ἔνοδοχεία, περιπάτους, θέατρα, χρυσόν!

Καὶ ὅτι μὲν οἱ Κερκυραῖοι θὰ τοῖς στρέψωσι τὰ νῆα, τοῦτο καὶ ἐξ ἄλλης παρομοίας περιστάσεως εἶνε γνωστόν. Ἄλλὰ τί ἀνόητοι αὐτοὶ οἱ κεφαλαιοῦχοι! Δὲν ἐρωτῶσι πρῶτον καὶ ἐπειτα νὰ προβαίνωσιν εἰς ἐνεργείας;

Δὲν ἐρωτῶσι διὰ νὰ μάθωσιν, ὅτι ἐν

Ἀθῆναις, καὶ ἀνεῦ ὑποσχέσεων καὶ ἀδειῶν, ἔχουσιν ὅλον τὸ δικαίωμα νὰ ἰδρῶσιν παντός εἶδους χαρτοπαγίτητα καὶ ρουλέτας; Τὸ πολὺ πολὺ εἰς μισθώσασιν ἓνα συμπολιτεύμενον καὶ ἓνα ἀντιπολιτεύμενον φύλακα, καὶ εἰς τοποθετήσασιν ἑνῶν τῆς θύρας των, ἀναλόγως τῶν πολιτικῶν μεταβολῶν, τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον. Καὶ ἐν τοῖς καμῆ τις καὶ τὴν ἐλάχιστην παρατήρησιν. Ὑπεύθυνη μᾶς.

Ἡ ἐποχὴ τῶν ἐξετάσεων συγκινεῖ οὐ μόνον τοὺς εὐδαίεις καλῆς τῶν οἰκογενειῶν ἀλλὰ καὶ τὰ φύλλα... τῶν ἡμερηθῶν. Ἡμεῖς πάντοτε ἀπεφύγομεν τὴν συγκίνησιν ταύτην. Ἄλλ' ἐφέτος τὸς καλὰ ἤκούσαμεν καὶ εἶδομεν κληθέντες, ἐν τῷ ὑπὸ πατρικῆν ὄσμῃ καὶ πεφωτισμένῃν διευθύνειν ἐκπαιδευτήριον τοῦ κ. Βουλγαρέως, καὶ τὴν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν διδασκαλίαν ἐν τῷ σεμνῷ καὶ προοδευτικώτατῳ λυκείῳ τοῦ κ. Διοσκουριδίου, ὡς τε παρὰ συνηθείας παλαιᾶς θὰ ἐκφορῶσαμεν συγχαρητήρια εἰς τοὺς μαθητὰς, ὅτι τοιοῦτων ἔτυχον διδασκάλων, καὶ εὐχριστήρια εἰς τοὺς διδασκάλους ἐκ μέρους τῆς κοινωρίας, ἧς οὕτω λαμπρῶς προήγουσι τὰ τέκνα.

Ἦνε ἀληθῶς μία ἐκ τῶν ἐκπληξέων τῆς ἐβδομάδος ταύτης ὁ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀνεστή Κωνσταντινίδου ἐκδοθεὶς νεώτατος γεωγραφικὸς Ἀτλας. Τὰ ἔργα τῶν Καταστημάτων αὐτοῦ, ἀμιλλώμενα πρὸς πᾶν παρόμοιον εὐρωπαϊκόν, ἰκανῶς τυγχάνουσι παρὰ τῷ κοινῷ ἐκτιμῆσεως, ὅπως μὴ ἐχῶσιν ἀνάγκη ἰδιαιτέρων συστάσεων ἄλλ' ὅταν αὐτὰ προέρχωνται ἐξ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως θελοῦντος, ὅτι ἐπαξίως ἐκτιμῶν τὰς ἀρχὴς τοῦδε ἐθνοφελεῖς ἐργασίας τῶν καταστημάτων τοῦ κ. Κωνσταντινίδου, εὐμενέστατα ἀποδέχεται τὴν ἀφιέρωσιν τοῦ μεγάλου γεωγραφικοῦ Ἀτλαντός του, τότε αἱ συστάσεις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἐνώπιον ὄλου τοῦ Πανελληνίου, διότι θὰ χαρῆ τοῦτο βλέπων, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς συμμερίζεται τὴν ἀρίστην περὶ τῶν καταστημάτων τούτων ἰδέαν του.

Ἐν μόνον ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν εἰς τὸν κ. Κωνσταντινίδην. Τόσον πειστικῶς ἐθεώρησε τὰς φιλειρηνικὰς διαβεβαιώσεις τῶν διπλωματῶν, ὡς τε ἐπὶ ἐπτάμηνον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰς κτήσεις τῶν διαφόρων κρατῶν, θέτων ὡς χρονολογίαν τοῦ Ἀτλαντός του τὸ 1890; Ἡμεῖς θὰ νύχόμεθα ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ νὰ γίνῃ μικρὰ τις ἐπέκτασις τῆς Ἑλλάδος, ἂν οὐχὶ δι' ἄλλο, τοῦλάχιστον διὰ νὰ ἐκμηδυνισθῆ ἄτλας, αἰξάνων κατὰ ἐν ἔτος ἡλικίαν μας, διὰ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἴδικήν του. Ἄλλὰ καὶ ἀνεῦ τοῦ ὅρου τούτου, ἐπιζώμεν δευτέραν ἐκδοσὶν τοῦ ὠραίου τούτου ἔργου, μετὰ ταχεῖαν τῆς πρώτης ἐξάντησιν.

ΠΟΘΕΝ ΕΠΗΓΕΑΣΘΑΝ ΤΑ ΧΕΙΡΟΚΡΟΤΗΜΑΤΑ

Τὰ χειροκροτήματα, καίπερ ὅλως νεωτέρας συνηθείας προϊόντα φαινόμενα, εἰσὶν ὅμως, γενικώτερον ἐξετάζόμενα, λίαν ἀρχαῖα. Δυναμέθω ἀνεκδοκίμως νὰ ἐῖπωμεν, ὅτι ἀνάγονται μέχρι τῶν πρώτων τῆς δημιουργίας αἰῶνων, ἀδιαφοροῦντες πάντῃ ἂν αὕτη ἐγένετο πρὸ 5508 χρόνων, πρὶν ἢ γεννηθῆ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν Ο', ἢ πρὸ 4004 χρόνων, κατὰ τὴν γνώμην τῶν Λατίνων, ἢ πρὸ χιλιάδων τινῶν αἰῶνων, ὡς φρονεῖ ὁ κ. Louis Figuier ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ «La terre avant le déluge» καὶ ὡς διδάσκει ἡμεῖς ἡ ἐπιστήμη.

Ἡ χρῆσις τῶν χειροκροτημάτων ἀρχεῖται ἔμα τῆ ἐμφανίσει ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς τοῦ ὄντος ἐκείνου, ὅπερ καλοῦμεν ἄνθρωπον. Οὗτος ὑπὸ τῆς φιλαυτίας ἐλκόμενος, ἀπληστος δὲ ἐπαίνων καὶ δόξης, πολλάκις ἔστρεξεν, ἐπὶ μικρὸν ἀπολαύσας αὐτῶν, νὰ θυσίασῃ καὶ χρῆμα αἰθήθητον καὶ ὑπαρξιν γλυκεῖαν καὶ πρόσωπα πρὸς ἄ φίλοις δεσμοὶ συνέδειον αὐτὸν καὶ πατρίδα καὶ πᾶν ὅ, τι ἰερώτερον ἐκέκτητο ἐπὶ γῆς, ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς *φιλαυτίας*, ἣν σωματοποιήσας εἰς ἀγαλλμα προσεκύνει δίκην δούλου, τυφλῶς ὑποτασσόμενον τῷ κυρίῳ αὐτοῦ. Ἀφ' ἧς λοιπὸν ἡμέρας ἀνετοχορονογεῖται, ὅτι καὶ τὰ χειροκροτήματα εἶδον τὸ φῶς τοῦ κόσμου.

Ἰνα δὲ μὴ τι ἄλλο εῖπωμεν, ἢ περὶ τῆς ἐν τοῖς θεάτρῳ ἐμφανίσεως τῶν χειροκροτημάτων, περιουζόμεθα νὰ πραγματευθῶμεν περὶ αὐτῶν, τὸ πρῶτον παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, καὶ εἶτα παρὰ τοῖς διαδόχοις αὐτῶν, τοῖς πᾶν ὅ, τι καλόν, ἀρκεῖ νὰ ἦτο Ἑλληνικόν, ἐσπεροζόμενος Ρωμαίοις καὶ τοῖς μετὰ τούτους Βυζαντινοῖς, παραλείποντες ἀπὸ σκοποῦ νὰ μνημονεύσωμεν τῶν λοιπῶν ἀνατολικῶν ἔθνων, ὡς καὶ τῶν σημερινῶν τῆς Ἑυρώπης λαῶν, παρ' οἷς τὸ χειροκροτεῖν ἔλαβε τοιαύτας γιγαντιαίας διαστάσεις, ὡς τε δὲν ὑπάρχει μέρος γῆς, εἴτε ἐν θεάτρῳ, εἴτε ἐν δημοσίαις συναθροίσεις, εἴτε ἐν ταῖς Βουλαῖς, ἔνθα νὰ μὴ ἀκούη τις χείρας κρουόμενας ὑπὲρ τοῦ μὲν ἢ ὑπὲρ τοῦ δέ, ὑπὲρ τῆς μιάς ἢ ὑπὲρ τῆς ἄλλης μεγάλης τοῦ λέγοντος ἰδέας!

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν ἡ λέξις *χειροκροτήματα* δὲν ἦτο συνηθῆ, ἀντ' αὐτῆς δὲ μεταχειρίζοντο τοὺς ἀνακελευμένους τύπους τῶν λέξεων : κρατεῖν τῷ χεῖρι, ὡς ἀναφέρει ὁ Ξενοφῶν καὶ ὁ Σενέκας καὶ πρὸς χεῖρας, ὡς ἀναφέρει ὁ Ἀριστοφάνης, καὶ ἄπλως κρατεῖν, ἔνθα ἐννοεῖται βεβαίως τὰ χεῖρες, καὶ κλάσειν, ἐκκρόσειν καὶ κροταλλίζειν. Καὶ χειροκροτοῦν μὲν πανταχοῦ ἐν τε τοῖς ἀγῶσι

καὶ ἐν ταῖς δημοσίαις συναθροίσεις, ἰδιαιτάτα ὅμως ἐν ταῖς περιοδικῶς γιγνόμεναις θεατρικαῖς παραστάσει, (διδασκαλίαις τραγωδιῶν, κωμῶδιῶν καὶ τῶν τοιούτων) αἵτινες ἦσαν ἡ ἀρίστη τῶν λίαν ἰδανικῶν ἐκείνων ἀνθρώπων τέψεις. Καὶ ἐν πλῆρει δὲ θεάτρῳ δὲν ὄκνου οἱ περιδοξότεροι τῶν τότε ποιητῶν νὰ τιμῶσι τοὺς ἐν τοῖς πανελληνίοις ἀγῶσιν ἀριστεῦσαστας, τοὺς ἐφείδους καὶ τοὺς τριακτῆρας, δημοσίᾳ αὐτοὺς ἐκθειάζοντες καὶ στεφανοῦντες καὶ ἐν γένει πᾶσαν ὑπὲρ αὐτῶν εὖνοιαν τοῦ κοινῶ προκαλοῦντες. Ὅσαίς δὲ—καὶ τοῦτο συνέβαινε συχνάκις—νικητῆς τις ἀρματι ἢ πάλῃ ἢ δίσκῳ ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν τοιούτων ἀγωνισμάτων, ἐξ ἐγωισμοῦ, δικαίου ἄλλως, μετέβαινε νὰ εὕρῃ τὸν λυρικὸν Πίνδαρον ἢ τὸν λακωνικώτατον Σιμωνίδην, ὅπως, ἐκλιπαρήσας, τύχῃ ἤμου τυνὸς ἐπαίνετικῶ ἢ λυρικῆς γραφῆς, τότε ὁ τε Πίνδαρος ἢ Σιμωνίδης, κατ' ἐμὲ κριτήν, οὐδενὸς ἄλλου ἔργου ποιούσιν ἢ τοῦ πνευματικοῦ, εἰ ἐξεστὶν εἰπεῖν, *χειροκροτηθῶ*.

Ἄλλ' ὅμως καὶ ἐν λάβῃ τις τὴν λέξιν *χειροκροτήματα* μερικώτερον, καὶ ἐννοῆ διὰ ταύτης ὀμιλοῦν τινα φίλων τῶν διδασκόντων ὑποκριτῶν, ἢ ὑπὸ τοῦ θεατρῶντος ὠργανισμένον νὰ χειροκροτῶσι τὸν ὑποκριτήν ἢ τὸν ποιητὴν, καὶ πάλιν ἡ συνηθεία αὕτη ἔχει ἔνδοξον καὶ παλαιάτην τὴν καταγωγὴν, ἀτε δὲ ἐν Ἑλλάδι τὸ πρῶτον ἀναφανείσκει καὶ ἐκ ταύτης μετέπειτα εἰς Ρωμῶν μεταφυτευθεῖσα διὰ τῶν Ἑλλήνων ὑποκριτῶν καὶ θεατρῶντων. Οἱ Ἑλληνας, ὡς ἐκ τοῦ εὐκραοῦς τοῦ κλίματος καὶ τοῦ διαυγοῦς τοῦ οὐρανοῦ, ζωροὶ φύσει γεννώμενοι, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ συγκινῶνται ἐπὶ τῇ θέᾳ ἢ τῷ ἀκούσματι τοῦ καλοῦ, ὅπου δὴποτε συνήκτων αὐτῶ, μέγιστα δ' ἐν τοῖς θεάτρῳ, ἔνθα Σοφοκλεῖς ἡμιλλῶντο πρὸς τοὺς Αἰσχύλους καὶ Εὐριπίδας, καὶ Μένανδροι ἡγωνίζοντο πρὸς τοὺς Ἀριστοφάνεις καὶ Φιλήμονας ἐντεῦθεν λοιπὸν ὁ πρὸς αὐτοὺς θαυμασμός, δὲν μὴ δυναμένοι ἄλλως νὰ ἐκδηλώσωσιν, ἐχωτερκευον διὰ τῶν χειροκροτημάτων καὶ τῶν ἐπευφημιῶν οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ πηδημάτων καὶ διὰ βῶδων, ὡς ἀναγράφει ὁ χαριέστατος Λουκιανός, ἐν τῇ περὶ Ὀρχήσεως πραγματείᾳ αὐτοῦ. Ὅτι δὲ χεῖροκροτοῦν ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ τῆς διδασκαλίας καὶ ἐσπεῖτον καὶ ἐνίοτε ἐσκωπτοῦν καὶ ἐμαστίγων τοὺς ὑποκριτὰς ἐπὶ τῇ οἰκτῆρᾳ αὐτῶν ἀποτυχίᾳ, τοῦτο μαρτυροῦσιν ὅ τε Λουκιανός, ὁ Δημοσθένης, ὁ Διοσχίνης, ὁ Θεόφραστος καὶ ὁ Ἀθῆναιος.

Πολλάκις δ' οἱ θεαταὶ εἰς τοσούτου σικεΐτητος πρὸς τοὺς ἐπιτυχάνοντας ὑποκριτὰς ἤρχοντο, ὡς τε καὶ νὰ συνδιαλέγονται ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς, ἐπὶ σικηνῆς ὄντας. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐφύλλοδιον καὶ ἡσθαδιον, ἐξ οὐ αἱ λέξεις *φυλλοδοῖα* καὶ *ἡσθαδοῖα*. Ὅσαίς δὲ ἠδῶς ἐθεώρουν ὑποκριτὴν τινα οἱ θεαταὶ, ἐβῶν, αἰθῆς, ἀπακαλλάξτους ὡς ἡμεῖς σήμερον συνηθίζομεν τὸ Λατινικὸν *Bis*, ἢ τὸ Ἰταλικὸν *da capo*.

Πλήν ηλθον κατόπιν χρόνοι δουλείας, και το 146 π. X. εθηκε τεμμα εις την τωσ αδιασπαστον ελληνηκην ελευθεριαν...

Ο υ γαρ εκπλει φρονει μη' οτισ δουλοσ εστιντων πελασ.

Εκτοτε ο 'Ελλην δια της καθ' ημεραν προς Ρωμαίουσ, λαον τωσον πρακτικον, συνηθειασ, εγενετο πρακτικωτεροσ, εγενετο...

Graciosa capta forum victorem cepit

αναφωνει ο ποιητης: διότι της 'Ελλάδοσ Ρωμαϊκησ επαρχιασ γενομένησ, υπο τον απλουστατον εθνολογικον θρονον...

άναφωνει ο ποιητής: διότι της 'Ελλάδοσ Ρωμαϊκήσ επαρχίασ γενομένησ, υπο τον απλουστατον εθνολογικον θρονον...

διδασκαλίασ δραματων, ων το πρωταγωνιστουον προσωπον εκαιετο αυτοσ. Το περιεργωτατον ημωσ πάντων εινε ο τυ καταρτισασ θιασον...

Οπωσ ποτ' αν η, αυτωσ πρωτιστωσ οφειλεται, ωσ εκ της προς το θεατρον και την Μελοπομένην ιδιαιτερασ αγαπησ, η συστηματικη των χειροκροτηματων...

Ο Suetonius, ο γραφασ τασ βιογραφιασ των Καισαρων εν βιω Νερωνοσ λεγει, οτι τα χειροκροτηματα εν τω αμφιθεατρο τησ Ρωμησ...

ρομορνηται επι των θεατων, ωστε ο διαδοχοσ του Νερωνοσ Βεσπασιανοσ μικρουσ δειν εθανατοτοτο, ωσ φωραθεισ μη χειροκροτωσ!

Τωρα αφινω τουσ αναγνωστασ να φαντασθωσ 10, 000 χειρων κροτουσων, ωσ συμπαγεσ τι δλον, ρυθμικωσ και αν θελωσιν να προσθεσωσιν...

Υπηρξον και 'Ελληνικα θεατροα περιλαμβανοντα 35 - 40, 000 θεατων, ωσ το τησ 'Επιδαυρου και τησ Μεγαλοουπλευρωσ...

Ωσ ανωτερω εικομεν το χειροκροτειν ην υποχρεωτικον και επεβαλλετο βια τοισ θεατασι...

Διηρουντο δε τα χειροκροτηματα παρα Ρωμαιοισ κατά την μαρτυριαν του Σουετανιου, ενθα ανωτερω, εις τρια εδη τα εξησ: α) Τον βομβον (bombous)...

δεν ηνωλει το ακροατηριον: διότι δεν δυναμεθα να επωμεν, οτι οι Ρωμαιοι του Νερωνοσ δεν ειχον τοιαυτην ευαισθησιαν...

Και παρα τοισ Ρωμαιοισ ωσ και παρ' 'Ελλησιν υπηρχεν η συνθηκα του ανθοβολειν

Φαινεται ομωσ οτι ο ρυθμοσ των πεντακισχιλιων χειροκροτητων μονον επι Νερωνοσ καθορισθεισ διετηρηθη...

Μετα την διαλυσιν των επι Νερωνοσ μισθωνμενων χειροκροτητων, ουδεις αλλοσ ετολμησεν να σχηματιση πληρον ομιλουσ τουτουσ...

Μετα την διαλυσιν των επι Νερωνοσ μισθωνμενων χειροκροτητων, ουδεις αλλοσ ετολμησεν να σχηματιση πληρον ομιλουσ...

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΡΙΕΖΗ

(Γκυορνάλε δια την ανεκάρτησιαν του 'Εθνουσ).

[Συνέχεια].

Ο ΚΡΙΕΖΗΣ ΠΟΛΙΤΑΡΧΗΣ ΕΥΡΟΥ

Εις τα 23, 24, 25 ετη εμβηκα με το πλοιον του πενθερου μου Α. Αλεξου, οπου ητο διευθυντησ ο υιοσ του Ιωαννησ...

Και εις το 26 ετοσ με ευσυττησ πολιταρχην μια επιτροπη διορισμενη απο την Κυβερνησι, απο 'Αντωνιον 'Ιω. Κριεζη, 'Ιωαν. Παπασαυδου...

Και μετα παρελευσιν των δυο μηνων εφανη ο εχθρικοσ στολοσ, ο Τοπαλ Πασα, ανασετα Τηνου και Μυκωνου.

Το παραδοξοτερον ομωσ παντων εινε, οτι η συνθηκα εκεινη των εμισθων χειροκροτητων, ουσ ειδομεν...

Εποσοκαλεσα συνελευσιν ολουσ τουσ εμπορουσ και κατοικουσ επανω χωρασ και κάτω, τουσ Συριανουσ και τουσ δη...

Με επαροκαλεσαν οι δημογεροντεσ φραγκου να τουσ δωσω την αδειαν να πηγαϊνον επανω του Πασα...

Ετοιμασθημεν εις ολα με τρεισ κηρυκασ φωνάζοντασ.

Στέλλω τα γυναικόπαιδα και γεροντασ εις την επανω χωρα να προφυλαχθοιν, και εις τασ δυο ωρασ τησ νυκτοσ...

Εγγυριζον εδην την πολιτειαν με δικασιοουσ, προφυλαττων τα μαγαζετα των εμπορων...

Ελαβον μεγαλην ευχαριστησιν καθωσ

T. ΒΥΑΓΓΕΛΙΑΔΗΣ

τους ιδίους βάζω μάρτυρας, ότι δεν λέγω ψέματα.

Έπάνω εις τους 6 μήνας, εδιωρίσθη έτερη έπιτροπή από την διοίκειν, οι Μιχάλης Τσαμαδός και Χρυσόγελως, Σπεισιώτης και Ψαριανός και ή πρώτη έπιτροπή ήτο εις Τήνον με πλοίον του Λαλεχού, όπου έπήγεν ο Παυλουός και έπηρε το κουρβέτο του Λαλεχού εξ αίτιας, όπου έζητούσαν από την διοίκειν 5 χιλ. διστήλα από πρόζαν, όπου είχαν κάμη οι πλοίαρχοι. Και τό έπήγαν εις Ναύπλιον, και οι άνω διορισθέντες ήλθον με τό πλοίον του Ίω. Γκέλη.

Φθάνοντας την νύκτα τό πλοίον, έπήγα εις έντάμιον τους και τά ξημερώματα έβγαλα την έπιτροπήν έξω, οι όποιοι και με έπαυσαν από την πολιταρχίαν και έδιόρισαν τον πρώην Άνδρέαν Ντρούτσην, ως συγγενή του Μ. Τσαμαδού.

Ο ΚΡΙΣΤΟΣ ΤΣΑΜΑΔΟΣ ΕΝ ΣΑΜΟΙΣ

Έρχισαν να πωλούν τά δασμοτέλωνά. Η έπιτροπή με έδιόρισεν έπιστάτην του δασμοτέλωνείου Σάμου με άλλους δύο υπό την οδηγίαν μου, τον Κ. Άποστολάκη και Άναγνώστην Κανάρη.

Έμβαρκαρισθημεν και έπήγαμεν εις Βαθύ Σάμου, έκαμα και συνέλευσιν και έυνάχθησαν όλοιφοι του Βαθείου. Παρουσιάζοντας και την διαταγήν της έπιτροπής δια να με γνωρίσουν, αυτοί δεν έκλιναν κατ' ουδένα τρόπον να με δεχθούν. Ητον αϊτιος ο Χρυστόδουλος Ματακίδης ό ίδιος τους έλεγεν, ότι θέλουν πληρώση και εις τά παραθυρα και άλλα μασχαρλίκια.

Βλέποντας την τόσην άταξίαν, όπου έγινε, άμέσως έπιασα μαζους και κει και έπήγα εις τό νησί Νικαρία, όπου ήτον άγκυροβολημένος ο Μιαούλης. Άνερέθην εις τον ίδιον δείχνοντας του και την διαταγήν της έπιτροπής, ο όποιος δεν ήθέλησε και ο ίδιος να με άκούση, ότι δεν του είχε στείλη ή διοίκεισις διαταγήν, και μη θέλοντας έπέστρεψα όπισω εις Βαθύ.

Κατά τύχην έστάλη ή γολέτα Γ. Νέγκα δια ύπηρεσίαν, ο όποιος με έπηρε και έπήγαμε μαζί έπάνω του χωριού Μυτιληνούς εις Λογοθέτην Λυκούργον.

Ωμίλησε τά μύρια του Λογοθέτου, ο όποιος έπήγε και όμίλησε των πατριωτών του και δεν έστάθη τρόπος να με δεχθούν και έτσι με έπηρε και τους τρεις και έπήγαμεν εις την Νικαρία. Και κατά τύχην έρχεται ή βάρδα Κώστα* και δίδει την είδησιν, ότι ο Τοπάλης εδρίσκεται εις Σουβατζίκιον και Κουσαντάσι.

Έβγήκεν όλος ο στόλος μας εις τά πανιά και έπήγαμε εις άπάντησιν του, όπου έζητούσε δια να πατήση την Σάμον. Τού έκόπη ο πηγαμός του τον έκατσάραμεν, εως εις Χίον. Τότες εμπάρκαρισθημεν με τον πλοίαρχον Καπετάν Ίω. Ζάκαν και μες έπήγαν εις Σύρον, μες έβγαλεν έξω. Παρουσιάζοντας εις την έπιτροπήν ζητώ τά έξοδα, όπου είχαν κάμη και τους μι-

* Προφυλακή

σθούς μας. Δεν ήθέλησαν να μες τά έξοδα, όπου είνε όλα τά έξοδα και ή πάγα μου γρ. 800 και βαστώ τάς άποδείξεις. Τδου και αι διαταγαι άρ. 144-145.

Η ΑΙΣΟΥΝΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

Επιτροπή

Πρός τοδε κρούσει Αλέξανδρον Δ. Κρισζη, Άποστολάκην Αλεξάνδρον και Αναγνώστην Κανάρην.

Δυνάμει του άρθρου 15 της υπ' αριθ. 2,293 διαταγής της Σεβ. Διοικήσεως, διορίζεται έπιστάτης της συνάξεως των δασμών της έπαρχίας Σάμου, την όποιαν θέλετε ενεργήση κατά τό πνεύμα του υπ' αριθ. 142 κωδικός των νόμων, και τών όποιων τάς έγκλείονται άδηγίαι υπ' αριθ. 139.

Συνεννούοίμενοι και συνεργούτες έπίσης και οι τρεις εις την άκριβή συνάξιν των. Διατάσσονται δε και οι έργοι και δημογρόντες της έπαρχίας να συνεργώσι και συντελώσιν εις τάς έργασίας σας. Σας δίδεται και δύναμις επί τούτου έκτελεστική από στρατιώτας τρεις, άνα ένα ο καθέσι σας, και γραμματεός ο κύριος Μιχαήλ Μπελασάκης.

Η έπιτροπή μένει θεθαία, δε θέλετε πανή έξιοι του όποιου σας πιστεύεται όπουρηήματα.

Εν Σύρω τή 4 76ρίου 1826.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(Τ. Σ.) Μ. Α. Τσαμαδός, Ν. Χρυσόγελως.

Ο γραμματεός Δ. Σελεήλης.

Η ΑΙΣΟΥΝΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

Επιτροπή

Πρός τοδε έφάρουε και δημογρόντας της έπαρχίας Σάμου.

Δυνάμει του άρθρου 15 της υπ' αριθ. 2,193 διαταγής της Σεβ. Διοικήσεως, διορίζεται έπιστάτης της συνάξεως του δασμού της έπαρχίας σας οι κύριοι Αλεξάνδρος Δ. Κρισζης, Άποστολάκης Αλεξάνδρου και Αναγν. Κανάρης, οι όποιοι θέλουν ενεργήσουν την συνάξιν ταύτην κατά την υπό τό σημείον α διατάξιν του έθνικού ταμείου.

Διατάσσετε και ή ευγενεία σας, όπως κατά κρός συνεργήσητε και συντελήσητε εις τάς έργασίας των πρός εκόλυσιν της συνάξεως των δασμών της έπαρχίας σας και ούτω πληρωθή ή περί τούτων διαταγή της Σεβ. Διοικήσεως.

Εν Σύρω 4 76ρίου 1826.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(Τ. Σ.) Μ. Α. Τσαμαδός, Ν. Χρυσόγελως.

Ο γραμματεός Δ. Σελεήλης.

Εγώ ο κάτωθεν γεγραμμένος καπετάν Μιχάλης Τσαμαδός δηλοποιώ, ότι ο έπιφέρων τό παρόν μου, καπετάν Αλεξάνδρος Κρισζης, έχει να λαμβάνη όκτακάσια γρόσια από την Σεβ. Έλληγκην Διοίκειν δια μισθόν του και έξοδά του, τά όποια δεν έπληρώθη είσέτι, όταν έπήγεν εις Σάμον δια να συνάξη τους δασμούς κατά διαταγήν της τότε τσαταμελούς έπιτροπής της Σύρας. Επειδή δε τό έγγραφον ύποσχετικόν, όπου έλαβε παρά της έπιτροπής δια τά έργάσιμα όκτακάσια γρόσια έχάθη, με έζήτησε τό παρόν άποδεικτικόν, με τό να γνωρίζω, ότι είνε είσέτι άπλήρωτος άπό της τής ποσότητος, τό όποιον θέλω δίωξη περί τούτου πληροφορίαν όπου άνηκει. Διά όποιαίνομαι

Εν Σύρω τή 3 Δεκεμβρίου 1827 Ε. Π.

Μ. Α. Τσαμαδός.

Όι δημογρόντες Σύρας (Τ. Σ.) Γ. Γ. Άποστόλης, Ν. Α. Αρίτσας.

Μη ήμπορώνας να εξαμάω από τον Μ. Τσαμαδόν, αλλά μου έλεγεν, ότι ή διοίκεισις θέλει με πληρώσει, εγώ του έλεγον, ότι μες δεν με έστάλην ή διοίκεισις, και δια να μην καθήσω και να συγχισθώμεν, άνεχώρησα και έπήγα εις Τραν.

ΚΑΤΑΓΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥΣΚΗ

Και παλιν έμβήκα εις τό πλοίον του πενθερού μου εις τό έτος 26, όπου εδιωρίσθησάν από 14 πλοιά και τρία μπουρλότα.

Είχομεν αρχηγόν τον Καπετάν Α. Πινότσην δια τά μέρη του Νεοκαστρού και απ' έξω της Παραπόλιας ειδομεν τον Παυλουόσκην με φορητά πλοία.

Τα έσυνόδωνεν προς τον Νεοκαστρον από Ζακερές και άλλα... ειχε δεσμή από πίσω του τηλιουότου (δικρότου) και εν πλοίον με χαζέν τον Μπρατση. Επισαμε τίρα κανονία και ως μες ειδεν έδαιμονύσθη και έρχότανε όλο γύρα των φορητών.

Εμεις όλοι οι πλοίαρχοι έμαζεσθημεν εις τον αρχηγόν μας και του έλέγαμε δια να όρησώμεν όλοι μαζί με τά τρία μπουρλότα δια να του πάρουμε τό πλοίον, και δεν ήθέλησε.

Και δεν ειςέσωα από φόβον του δεν ήθέλησε να κλίνη.

Εμεις όλοεν τον ακολουθήσαμε, μάλιστα μίαν ήμέραν είσώσαμεν πολύ σιμά τά μπουρλότα, έζιγώσαμε και ήμεις μαζί τους. Και βλέποντάς μας ο Παυλουόσκης ήρχισε, να κάμη σενιάλα, άνοίγει τας μπαταρίας, έτοιμάσθη. Και τό κίνημα του ήτον είδος πολέμου. Έτοιμασθημεν και ήμεις, όμως δεν εκινήθη και ως έσυμπεράναμεν ήθέλησε να μες φοβήση, ήμεις ήκολουθούσαμεν.

Τότε ήμεις εκ του πλοίου μας έσυμφωνήσαμε και έμβήκαμε 50—60 ναύται οι καλλιώτεροι— ήμουσιν ο ε ίδιος μεσα— και έρεσαλατάρκαμε από δύο πλοία Ίμπράλικά τό εν με άλευρον και έτερον με κριθάρι.

Τα έπήγαμε σιμά του πλοίου μας και βλέποντας και οι άλλοι έπήγαν, όμως δεν ήμπορέσαν να άρπαξουν.

Τότε ο Παυλουόσκης ήρχισε παλιν να κάμη ως πρῶτον, και έκαμε σενιάλα των φορητών, και έκαμε πανιά, και έμβήκαν εμπρός, και ο Παυλουόσκης όπισω τους, και δύο ώρας να βασιλεύση ο ήλιος ήρχισεν άνεμος βορέας, όλίγον κατ' όλίγον έφορτσάρισε και 1/2 ώρα ήτο βασιλεύοντας του ήλιου, ύψωσαν όλα τά πανιά του και κουρτελειτάσις (πρόσθετα πανιά) και κόντρα και ήρχισαν τον δρόμον τους, ήμεις έβάλαμε από 5—6 ναύτας των δύο πλοίων και τά έδιευθύναμε εις Ναύπλιον και ήκολουθούσαμεν. όπισθεν τον Παυλουόσκην του ήκολουθήσαμε εως εις Σαπιέντζασι, δεν ήμπορούσαμε να του κάμωμεν τίποτε.

[Έπεται].

HENRY CRÉVILLE

ΑΓ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΡΑΪΣΑΣ

(Μυθιστόρια.) (Συνέχεια τῆς φύλλου 21-22)

Η κόρησσα καθίστατο εύγλωττοάτη όταν έλάμβανεν ένδιαφέρον ύπερ τινος ύποθέσεως έντός λεπτῶν τινῶν έπεισε πάντας, και πάντας παρεδέχθησαν την γνώμην της. Μόνος ο διπλωμάτης παρενόθελλεν έτι άμφοβολία τινάς, αλλά τῷ έδόθη έν καλόν μαθήμα.

— Έξ επαγγέλματος πλέον, ειπεν ή κόρησσα, ύμεις οι διπλωμάται περί παντός άμφοβάλλετε και προς πάντα δυσπιστείτε· δι' ή και όταν άπαιτείται άνήρ ικανός εις πάσαν έθελοουσίαν, σας δύνασθε να κοιμάσθε ήσυχοι· ουδεις θα σας ενοχλήση.

Εγέλασαν και ή συνδιαλέξις έστράφη περι άλλα άντικείμενα.

Μετά έν τέταρτον ο Βαλέριος έπωφελουμενος της άποχωρήσεως άλλων έζήλω κρυφίως. Τόσον βαρεία τῷ έφαινετο ή κεφαλή του, ώστε κατερχόμενος την κλίμακα ένομίζεν ότι αι βαθμίδες άνήρχοντο προς αυτόν.

Περιοβλήθη την μηλωτήν του και έζήλω. Τό ψυχός της άτμοσφαιρας προσβάλλον τό πρόσωπόν του απέδωκεν αυτόν όλίγην ψυχραιμίαν. Τό έλκηθρόν του άνέμενε πρόφασίζόμενος όμως ότι έπεθύμει να περιπατήση, διέταξε τον άμαξηλάτην να ακολουθήση εις μικράν άπόστασιν· ειτα διηυθύνθη προς την προκυμιάαν του Νέβα και ήρξαστο τό περιπάτου του έν μέσση νυκτι, άμυδρότατα φωταγωγομένη ύπό τῶν φανῶν. Άριστέροθεν ο Νέβας, λευκός, ήμερος και ώσει νεκρός ύπό τούς όγκώδεις παγετούς, όλτινες συνεκράτουν αιχμηρότων τό κύμα του, εκ δεξιάς διένειρε άμαξῶν πληρουσῶν την προκυμιάαν και άναμενουσῶν παρά την Πρεσβείαν, ίνα παραλάβωσι τούς κυρίους των.

Όλίγον κατ' όλίγον αι άμαξαι άπέμειναν άραιότεραι, τό μέλαν άθροισμά των δένδρων του θερινού κήπου άνεράνη προς τά δεξιά· διέβη τότε μικράν γέφυραν και ειτα έξηκολούθησε τον δρόμον του κατά μήκος της προκυμιάας, ούτω δε πορευόμενος έν τῷ ψυχροτάτῳ σκότει, κατώρθωσε να επανεύρη μέρος της προτέρας διαυγειας του πνεύματός του.

Τετελεσται! Αύτός, ο κόρης Γκρέτσκη, ειχε καταγγελθῆ. Η νεαρά εκείνη κόρη με τούς μέλανας όφθαλμούς, ή τόσον εύμορφος έν τῇ άγανακτήσει της, αλλά και τόσον άλλως, τε άσηματος, ή μικρά εκείνη αστή υπέβαλε μήνυσιν κατ' αυτού· έδωκε θεθαίως τά χαρακτηριστικά του, έφανέρωσε την στολήν του, ο ήχος της φωνής του ειχε σημειωθῆ έν τῇ ύποδλη-

θείση προς τον γενικόν αστυνόμον καταγελάς, και τίς οιδεν άν εισερχόμενος, δεν εδρίσκε τους κλητήρας άναμένοτας αύτόν.

Ρίγος άπεχθείας διέδραμε τό σῆμα του. Η ποινη δεν τον έτρόμαζε θεθαίως... Τί ήδονακτο κατ' αυτού... κατά του κόμητος Γκρέτσκη; Τό παρόν να τον φυλακίσωσιν επί τινά καιόν, και ουδέν πλέον. Άλλως ήσαν τρεις οι ένοχοι. Τίνα εξ αύτων κατήγγειλεν ή Ραισά Ίδιά; Διέκριμεν άράγε τούς χαρακτηρας εκείνου, όστις εισήλθεν έν τῷ σκοτεινῷ θαλάμῳ; Έγίνωσκεν εις τίνα εκ των τριῶν ώφειλε τό ονειδός της; Έν τῇ άμφοβολίᾳ της, κινουμένη ύπό παραδόξου πάθου έκδικήσεως, μη κατήγγειλε και τούς τρεις;

Ατυχῶς τῷ ήτο άδύνατον να λάβη απ' εϋθείας πληροφορία; καθότι τούτο θα προκύλπει την προσοχήν επ' αυτού. Έδει λοιπόν να έρκεσθη εις τό ν' αναμείνω, έξετάζον και συλλέγον όσον όλιον τε πλειοτέρας πληροφορίας. Τό να εμπιστευθῆ εις κατώτερον, ούτε να τό σκεφθῆ τῷ έπετρέπετο. Ητο δε λίαν εϋτυχής διότι ο ίδιοκότητις του Έβρουύ Σενοδοχείου έφάνη έχέμενος...

Νέα εικόν διήλθε εκ των σκέψέων του Γκρέτσκη ή της νεας κόρης, ήν μόλις ειχεν ιδῆ. Τῷ έφάνη εύμορφος, άναμφοβόλως ήτο και έναρτος. Θεθαίως θα τῷ συνέφερε να την εκλάβωσιν ως τυχοδιώκτιδα, άλλ' ούτος ένδομύχιως εγνωρίσεν, ότι ή κόρη εκείνη ήτο τιμία και άγνή. Ειχε κλαύση και καθικετούση μετά τοιούτων τῶνων, ώστε θα συνεκινείτο πρὸς τις πλην ενός κτήνους... και, ενός κτήνους, απ' ού κατ' εκείνην την στιγμήν διετέλει έν πληρει μέθῃ.

Μεθ' όλων εκείνην την κατάστασιν ο Γκρέτσκη ήδυνήθη να έννοση την άγνοτητα της κόρης, πῆν εξοργισθείσαν άθωότητά της, την άγρίαν αύτης άγανάκτησιν, ήτις έξήτει όπλον ίνα φονεύση τον ύβριστήν ή εαυτήν... και έν τῇ καρδιά του ο Βαλέριος Γκρέτσκη έλεγεν ότι τό τολμηρόν διαβήμα, δι' ού ή Ραισά εκήρυσσε την άτίμιωσιν της ίνα τύχη διακαιοσύνης, ήτο άναμφοσήτητως βήμα τιμίας κόρης, μη παραδεχομένης να μένη μυστηρίον ονειδας, του όποιου δεν ήτο αξία.

Άλλ' όμως... θα τῷ ήτο άρα γε άδύνατον να δελεάση, άν ουχι την νέαν, τους περι αύτην τουλάχιστον, ύπισχνούμενος όλόκληρον παρουσίαν, άν άπεκρύπτετο τό συμβῆαν; Η μήνυσις μόνον άν εκάλειτο, ή ύπόθεσις θα έπιπτεν εις λήθην.

Ο Βαλέριος κατηράτο τον φλύαρον, όστις διεκωδώνιζε τό περιστατικόν του, κατηράτο τον αστυνόμον, όστις έδέχετο έν τῷ γραφείῳ τοιούτους άνθρώπους και όστις έπέτρεπεν αύτοις ν' άναγινώσκωσιν άναφοράς, καθότι ο Γκρέτσκη, μεθ' όλον τό μυσαρόν τούτο έγκλημα, όπως ή πράξις του έχαρακτηρίσθη παρά τῇ θεία του, εκηκούθη ως τύπον ευγενείας να θεωρη έαυτόν.

Η προκυμιά έπερατούτο εκει, τό δε ψυχός ήτο δριμύτατο τον κύριον του, έβηκεν από καιρού εις καιρόν ίνα τῷ υπενθυμίη την παρουσίαν του. Ο Βαλέριος άπεφάσισε ν' αναβῆ εις τό έλκηθρον. Πριν ή εισέλθῆ έν τῷ σκότεινῳ, έπεθύμει να ιδῆ τους δύο φίλους του, αλλά συμβουλεύθεις τό φρολόγιόν του, έκρινεν ότι ή άρα ήτο λίαν προκεχωρημένη.

— Εις την οικίαν μου, διέταξε τον άμαξηλάτην.

Μετά τέταρτον ώρας εδρίσκετο έν τῷ θαλάμῳ του.

Τό πρώτον άντικείμενον, όπερ προσείλκυσε τά βλέμματα του Γκρέτσκη, ύπήρξε φακέλλός τις, τεθειμένος επί του γραφείου του. Άποσφραγίσιας παράυτα τούτον, άνήνογε:

Ελα μίωσας. Υπογραφή. Ρεζῶφ.

Ο Βαλέριος παρετήρησεν επί μακρόν τον χάρτην και τάς έμπεριεχομένας όλίγας ταύτας λέξεις, τάς άνευ προφανούς σπουδαιότητος, άλλ' ατινες τῷ έφαινοντο πλήρεις νεφών· ειτα, πριν λάβῃ καιρόν να σκεφθῆ, κατέβη παλιν.

— Έξέρχομαι, ειπε τῷ θυρωρῷ, όστις έσπευσε να τῷ άνοιξῆ την θύραν.

— Θεάει ή Έξοχότης σας τό έλκηθρόν του;

— Όχι, θα ύπάγω πεζῆ.

Η θύρα εκλείσθη και ο Βαλέριος εϋρεθεis έν τῇ οδῷ άνέβῃ έν τινη άγοραίῳ εκλήθρῳ, εδρίσκομένη εις μικράν άπόσπασιν. Μετά πέντε λεπτά εισήρχετα παρά τῷ Ρεζῶφ.

Όutos, λίαν τεταραγμένος, περιπατεί κατά μήκος και πλατός έν τῷ γραφείῳ του. Ο Σαβακιν καθήμενος επί άνακλίπτρου, με τον πάγωνα έν τῇ παλάμη του, έφαινετο σκεπτικώτατος.

— Και λοιπόν; ειπεν ο Γκρέτσκη, μόνον όπως ειπητῆ, διότι ή άμφοβολία δεν έπετρέπετο πλέον.

— Έ, λοιπόν, ο διάβολος είνε εναντίον μας· ψιθύρισεν ο Ρεζῶφ διακόπτων παρευθὺς τον περίπατόν του. Μας κατήγγειλαν.

— Επτεζεν εις την θύραν, έθεθακώθη ότι ουδεις ήκοάζετο, κατεβίβασε τά παγύτατα εκ πρασίνου βελούδου παραπετάματα των θυρῶν, και επανεβλῶν προς τους συναδέλφους του, ειπεχαμηλωφῶνος:

— Μας κατήγγειλαν και δεν ήξερω άληθῶς τίνη τρόπῳ θ' απαλλαχθώμεν του κακού.

Ητο ωχροτάτος αλλά και ήμερος συναμα, ένῶ τοιუნαντίον οι δύο φίλοι του όμοιάζον παράφρονας.

— Ποσοστικῶς... όχι! Άλλά και τούτο θα γίνη έντός ώρῶν τινῶν. Είνε άδύνατον να μη μες άναγνώρισωσι, να μη προδοθώμεν, να... Εις τό διάβολο! εφώνησεν ο Σαβακιν μετ' άγανακτήσεως, κτυπῶν επί του εδάφους τον πόδα.

— Εάν δεν έγιναν είσέτι τά ονόματά μας γνωστά, δεν βλέπω διατί ν' άνησου-

χόμεν τόνον! Είπεν ο Γκρέτσου. Τὰ πάν-
τα δυνάταινα θέραιπθεύσων. Ἀλλά καί
διά ποίον λόγον ταραττεθε τόνον, ἀφ' οὗ
ἐγώ μόνον εἶμαι ὁ ἐνοχος;

Οἱ δύο νέοι μετά θαυμασμοῦ ἤτένισαν
τόν Βαλέριον, καί χωρίς οὐδ' ἐν βλέμμα
ν' ἀνταλλάξωσι πρὸς ἀλλήλους, προέβη-
σαν ἀμφοτέροι πρὸς αὐτόν.

— Ὅχι, Γκρέτσου, εἶπεν ὁ Ρεζώφ, δέν
πταίεις πλείοτερον ἡμῶν· τοῦλάχιστον ὁ
σκοπὸς μας δέν ἦτο τοιοῦτος· συνεπῶς...

— Συνεμερίστημεν τὸ ἐγκλημα, θά συμ-
μερίσθωμεν καί τὴν ποινὴν, προσέθηκέν ὁ
Σαβακίν.

Αἱ χεῖρες τῶν δύο ἀξιωματικῶν ἤρ-
παπαν τὰς τοῦ Γκρέτσου καί ἐθλίψαν
ταύτας θερμῶς. Οὗτος δὲ λίαν συγκε-
νημένος ἀνταπέδωκε τὴν περίπτωξίν των.

— Εἶνε ἀνόητον τοῦτο, φίλτατοι μου.
Ὅχι, δέν παραδέχομαι τὴν θυσίαν ταύ-
την. Θά υπάγω νὰ παραδοθῶ καί τετέ-
λεσται, θά εἶνε γεγονός.

— Θά υπάγω ἐπίσης, εἶπεν ὁ Ρεζώφ.
— Καί ἐγώ ἐπίσης, λέγει ὁ Σαβακίν,
μά τὴν τιμὴν μου.

Σιγὴ διεδέχθη τὰς τελευταίας ταύτας
λέξεις. Ὁ Γκρέτσου ἐσκέπτετο...

— Καλοὶ μου φίλοι, εἶπε μετὰ μικρόν,
ἀπετῆ εἰς ἐμὲ ὄλην τὴν εὐθύνην. Ἐάν
προικισθῆ ἡ κόρη, κοπέλα; ἡ τρικυμία
χωρὶς νὰ προσβλήθῃ τις ἐξ ἡμῶν, ἐγώ εἶ-
μαι ὁ πλουσιώτερος, ἐπαναλαμβάνω δέ,
ὅτι εἶμαι καί ὁ μόνος ἐνοχος. Ἀλλως τε
πρόκειται ἀπλῶς περὶ δεκαπενθημέρου
κρατήσεως.

— Πρόκειται περὶ τοῦ βαθμοῦ σου, εἶ-
πεν ὁ Σαβακίν ὁ συνταγματάρχης ἐκ-
ρυξεν ὅτι θά δώσῃ ἐν παράδειγμα.

— Ὁ συνταγματάρχης... ὁ συνταγ-
ματάρχης, ἐφιθύρουν ὁ Γκρέτσου, μετὰ
πολλῆς εὐκολίας διαβάθει τὰ πράγματα
δέν καταστρέφεται οὕτως ἀξιωματικός
τῆς σωματοφυλακῆς διὰ μίαν ἀνοησίαν...
ὡς νὰ μὴ ἔκαμε ποτὲ καμμίαν καί αὐτός
ὁ κύριος συνταγματάρχης!

Ἐσκέψθη ἐπὶ μικρόν ἔτι, καί εἶτα προ-
σέθηκε μετὰ εὐθυμοτέρου ὅρους:

— Ὁ καὶ εἶς τώρα! Μά τὴν ἀλή-
θειαν, δέν βλέπω τὸν λόγον τῆς τόσης
σκυθρωπότητος! Ὡς νὰ μὴ εἶχομεν μη-
τέρας, θείας, ἐξαδέλφας, διαθεθιμένας
νὰ ἐνεργήσωσι ὑπὲρ ἡμῶν! Σὺ, Ρεζώφ,
ἔχεις ἀδελφὴν ἔχουσαν μεγάλην ἰσχύν ἐν
τῇ αὐλῇ· δέν ἡμπορεῖ, μετὰ πολλῆς ἐ-
χειμυθείας ἐννοεῖται, νὰ μεταβῆ πρὸς τὸν
ἀστυνόμον καί νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ
καλύψῃ τὴν ὑπόθεσιν; Δέν θά εἶνε δυνα-
τὸν νὰ πεισθῆ αὐτός ὁ χριστιανός, ὅτι θά
βλάβῃ πολὺ τὴν ἀριστοκρατίαν ἢ διάδο-
σιν τοῦ πράγματος; Ὅλαι αἱ θαλαμηπό-
λοι τῶν ὁποίων ἐθουπέσαμεν τὸν πάγω-
να, θά' σπεύσωσι νὰ μαρτυρήσωσιν ἐναν-
τίον μας. Τί διάβολο! Δέν βλέπω διατί
γελάτε, κύριοι. Αὐτό, τὸ ὅποιον σὰς λέ-
γω, εἶνε πολὺ σοβαρόν! Πρόκειται περὶ
τῆς τιμῆς τῆς σημαίας, ὡς λέγει ὁ θεὸς
μου, θναύσαρχος. Σὺ, Σαβακίν, ἔχεις θετον
ὑπουργόν, διατί δέν τρέχεις νὰ ζητήσῃς
τὴν προστασίαν του; Οὐδέποτε τὸν ἐνο-

χλεῖς, σπαταλεῖς μόνον τὴν ἰδικὴν σου
περιουσίαν, δέν εἶνε δυνατόν νὰ σοὶ ἀρ-
νηθῇ τοῦτο.

— Καί σὺ, ἀπήντησεν ὁ Σαβακίν, δέν
ἔχεις τὴν θέαν σου, κυρίαν τῆς τιμῆς
καί ἰσχυρωτέραν πάντος ἄλλου;

— Σιωπὴ! Εἶπεν ὁ Γκρέτσου, θέτων
τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων του μὲ ἄ-
φορ κωμικοτραγικόν. Ἡ ἐνάστατος θεία
μου εἶνε ὑπὲρ τῶν ἀδικηθέντων ἔάν ἀνα-
μιχθῆ, βεβαίως θά ἐνεργήσῃ κατ' ἐμοῦ
καί ὑπὲρ τῆς ἱκανοποιήσεως τῆς δεσποιν-
ίδος· οὐδὲ νὰ σκεφθῆ τὴν θέαν μου εἰς
αὐτὴν τὴν περίστασιν.

— Τῆς δεσποινίδος; ἐγγύλλισεν ὁ Ρε-
ζώφ, δέν λέγεις τῆς ἡλιθίας...

— Ἄ! εἶπεν ὁ Γκρέτσου, παῦσον, φίλε
μου, διότι βεβαίως δέν πταίει! Ἀνέστη
ἀνδρῶς ἰδοὺ τὰ δειγμάτια.

Καί ἐγείρων τὴν ἐκ λεπτοῦ λινοῦ χει-
ρίδα του, εἰδείε τῶν καρπῶν τῆς χειρὸς
του διαυλακούμενον ὑπὸ μακρῆς ἀμυχῆς,
μόλις ἐπουλωθείσης.

— Τὸ βέβαιον εἶνε, εἶπεν ὁ Βαλέριος κα-
ταβιβάζων τὸ ἐκ λινοῦ ἐπικάρπιον τοῦ
ἐπὶ τῆς χειρὸς, ὅτι εἶμεθα τυφοὶ ἐκ τῆς
μέθης, καί εἰς τὴν χειροτέραν καταστα-
σιν ἤδυνάμεθα καί νὰ φανεύσωμεν...

— Θεὸς φυλάξει! εἶπεν ὁ Σαβακίν.
— Μόνον αὐτὸ μὰς ἔλειπε! Τότε θά
ἦτο ἡ Σιβηρία! Πρῶτμῶ νὰ δώσω μίαν
προικία; Ἐ λοιπὸν, ὁ θεὸς σου Σαβακίν
ἢ ἡ ἀδελφὴ σου, Ρεζώφ; θά ἀναλάβωσι
τὴν ἐπικάλυψιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης;

— Νομίζω ὅτι εἶνε συμφερότερον νὰ
προτιμήσωμεν τὰς κυρίας, εἶπεν ὁ Σαβα-
κίν. Τὸ πρᾶγμα γίνεται ὀλιγώτερον σο-
βαρόν· ἐνῷ ἀνδρας καί μάλιστα ὑπουρ-
γούς...

Οἱ δύο ἀξιωματικοὶ ἐγέλασαν.

— Ὁ τίμιος ἄνθρωπος! εἶπεν ὁ Γκρέτ-
σου, δέν θέλει ν' ἀπολέσῃ τὴν πίστωσιν
του!

— Ἐχει δίκαιον, ἀπήντησεν ὁ Ρεζώφ,
ἀυρίον θά υπάγω πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἀ-
δελφῆς μου.

— Πρὶν ἀποχωρισθῶμεν, φίλοι μου, εἶ-
πεν ὁ Σαβακίν, ὅστις ἔχεν ἐγερωθῆ, ἄς
κἀμωμεν μίαν συμφωνίαν: οὐδεὶς ἐξ ἡ-
μῶν διὰ κανένα λόγον δέν θά προδώσῃ
τοὺς ἄλλους· ἄς ἀναδεχθῶμεν τὸ σφάλμα
καί τὴν ποινὴν ἀλληλεγγύως.

Ὁ Γκρέτσου ἠθέλησε νὰ διαμαρτυρηθῆ,
ἀλλ' ὁ Ρεζώφ τὸν διέκοψεν.

— Εἶμεθα τρελλοὶ, εἶπεν, ἀλλ' εἶμεθα
καί τίμιοι. Εἶμεθα ἱκανοὶ νὰ λησμονήσω-
μεν ἑαυτοὺς μέχρι πρᾶξως ἀναξίας ἡ-
μῶν, οὐχ ἦττον ὅμως ἡ τιμὴ τοῦ συν-
τάγματος καί ἡ σταθερότης τῆς φιλίας
ὑπερέχουσι πάντων. Εἶμεθα λοιπὸν ἀλλη-
λεγγύως ὑπεύθυνοι. Ἄς ὀρκισθῶμεν ἀμοι-
βαίαν ὑπεράσπισιν μέχρις ἐσχάτων.

— Ὅρκίζομαι, εἶπεν ὁ Σαβακίν τείνων
τὴν χεῖρα.

— Ὅρκίζομαι, ἐπανελάθεν ὁ Γκρέτσου
περιπτωσόμενος τοὺς ἱπποτικούς φίλους
τοῦ.

Ἀπεχωρίσθησαν παρευθῆ, ἵνα ἐνταμίω-
θῶσι τῇ ἐπαύριον εἰς τὸ σύνταγμα. Ὁ

Γκρέτσου ἐπαγγελθὼν ὀκαθα κατεκλήθη,
ἀλλ' εἰς μάτην. Ἡ συγκεχυμένη εἰκὼν
τῆς Ρεζώφ ἀπέδειξε τὸν ὕπνον του.

Η'

Ἀπὸ τῆς ἐνάτης ἡδὴ ὥρας τῆς ἐπαύ-
ριον ὁ Ρεζώφ ἐπεσκέπτετο τὴν ὀρει-
πάτην ἀδελφῆν του, ἥτις πρὸ δεκαετίας
ἔχεν ὑπανδρευθῆ ἀρχιερατικὸν ἐν τῷ κομμω-
ταῦ. Τσαρού ὑπέρπλουτον. Ἡ κοινωνικὴ
θέσις καί οἱ συγγενεὶς τῆς ἀνύψωσαν αὐ-
τὴν εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀριστοκρατίαν τῆς
Πετροπούλεως. Ἡ ἐθωνὴ ἐπίσκεψίς τοῦ
ἀδελφοῦ τῆς ἐξέπληξεν αὐτὴν, διὸ καί
τὸν ἐδέχθη ἀνευ βραδύτητος ἐν τῷ κομμο-
τηρίῳ, ἐν ᾧ συνεπλήρου τὸν στολισμὸν τῆς.

Ἡ πριγκίπισσα Ἀλεξάνδρινα, ἢν οἱ φίλοι
τῆς ἐκάλουον κατὰ συγκοπὴν Ἀδίνην, ἦτο
λίαν ὀξυδερκής δέν ἔλαβεν ἀνάγκην νὰ
παρατηρήσῃ δις τὸν Ρεζώφ, ἵνα ἐνοήσῃ
ἐκ τῆς ὀχρότητος, ἢν ἡ ἀγρυπνία ἔχεν
ἐπιχύσει ἐπὶ τῆς μορφῆς του τὸν σκοπὸν
τῆς ἐπισκέψέως του.

— Λοιπὸν εἶσαι καί σὺ; τὸν ἠρώτησε
γαλλιστί ἀντὶ ἄλλων προομιῶν.

Ὁ Ρεζώφ διὰ τῆς κεφαλῆς ἐνευσε κα-
ταρακτικῶς. Ἡ πριγκίπισσα διέταξε τὴν
θαλαμηπόλιν τῆς νὰ ἐξέλθῃ καὶ προσε-
κάλεσε τὸν ἀδελφὸν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀνακλίν-
τροῦ, ἐφ' οὗ ἐκάθητο.

— Καί ποίος ἄλλος μαζί σου; ἠρώ-
τησε μετὰ περιεργείας. Ἡ σκανδαλώδης
αὐτὴ ὑπόθεσις ἦτο διὰ τοὺς ἀριστοκρατι-
κούς κύκλους ἢ μᾶλλον εὐάρεστος διασκέ-
δασίς.

Δέν δύναμαι νὰ σοὶ εἶπω, ἀπήντησεν
ὁ Ρεζώφ. Συγχώρησόν με, Ἀδίνα, πρό-
κειται, βλέπεις, περὶ μυστηρίου τιμῆς...
εἶνε ὑπόθεσις τοῦ συντάγματος...

— Καλὰ, εἶπεν ἡ πριγκίπισσα μετὰ
μικρῆς δυσάρεσκείας. Καί διὰ ποῖον λό-
γον ἔρχεσαι νὰ μοὶ ἐξομολογήθῃς;

— Διότι, ἂν θελήσῃς, δύνασαι νὰ μὲ
σώσης. Μία λέξις σου μόνον πρὸς τὸν δι-
ευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας...

— Γνωρίζεις λοιπὸν ὅτι μὲ ἐρωθεύταις,
ἀπεκρίθη ἡ πριγκίπισσα μετὰ τιμῆς κινή-
ματος τῶν χειλέων πλήρους ἰδοιότητος
σημασίας.

Ὁ Ρεζώφ ἀπήντησε δι' εὐφραδοῦς καύ-
ματος τῆς κεφαλῆς.

— Καί θέλεις νὰ τῷ ζητήσω μίαν χά-
ριν;

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ νέος, ὄχι χάριν.
Παράστσον αὐτῷ ὅποιον θλιθερίον παρὰ-
δειγμα θά δοθῆ, ἐάν ἐπιτραπῆ εἰς τοὺς
ἀστούς νὰ καταφέρωνται κατὰ τῆς ἀρι-
στοκρατίας.

— Εἶνε λοιπὸν κόρη τοῦ λαοῦ; ἠρώ-
τησεν ἡ πριγκίπισσα.

— Περίπου. Ἐχει εὐγένειαν ὄχι κλη-
ρονομικὴν, ἀλλ' ἀποκτηθείσαν· ἐν τῇ ὑπη-
ρεσίᾳ τοῦ στρατοῦ.

— Ἄ! εἶπε μετὰ περιφρονήσεως ἡ Ἀ-
δίνα. Καί τί ἤρατε εἰς τὴν ἀστίαν ταύ-
την; Εἶνε τοῦλάχιστον εὐμόρφος;

— Μὴ μὲ ἀναφέρῃς περὶ αὐτῆς, σὲ πὰ-

ρακαλῷ, ἀπήντησεν ὁ Ρεζώφ. Καί αὐτῇ ἡ
ἀνάμνησις τῆς μοί· εἶνε δυσάρεστος.

— Ἰδοὺ, εἶπεν ἡ Ἀδίνα, ὕψουσα σκα-
πτικῶς τοὺς ὄμους, ἰδοὺ τὸ ἀποτέλεσμα
μιάς τρέλλας! Κοίμα εἰς τὸν κόπον! Μὰ
ποία θά εἶνε ἡ ποιότης σου, ἐάν δέν εἶνε
καί τοῦτο μυστήριον τοῦ συντάγματος;

— Θέλουν νὰ μὰς ἀφαιρέσωσι τοὺς
βαθμούς μας.

— Ὡ! ὦ! διὰ μίαν ἀστίαν! Εἶνε πα-
ρὰ πολὺ! Ὁ ἀδελφός μου νὰ ἀπολέσῃ
τὸν βαθμὸν του! Ἄ, ὄχι! Ἀποφασισμέ-
νον, φίλτατε, αὐρίον ἐπισκέπτομαι τὸν
διευθυντήν. Καί δέν θέλεις νὰ ἐνεργήσῃς
ἐπίσης καί διὰ τοὺς συναδέλφους σου,

τοὺς σεβάσμιους συναδέλφους σου;

— Τούταντιον, σὲ καθικετεῖω νὰ μὴ
μὰς χωρίσῃς ποσῶς ἐν ταῖς εὐεργετικαῖς
ἐνεργείαις σου.

— Χωρὶς νὰ γνωρίζω τὰ ὀνόματα των;
Ἀλλὰ πόσον ἀπλῆ εἶμαι! Μὴ δέν θά μοὶ
τοὺς ὀνομάσῃ ὁ ἀστυνόμος;

— Δέν πιστεύω νὰ γνωρίζῃ τὰ ὀνόμα-
τά των.

— Οὐδὲ τὸ ἰδικόν σου;

— Οὐδ' αὐτό.
Ἡ πριγκίπισσα καυχάζουσα κατέπε-
σαν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντροῦ τῆς.

— Τότε λοιπὸν ἐγὼ θά σὲ καταγγελάω;
— Ὑπὸ τὸν μόνον ὄρον, ὅτι θά διακό-
ψωσι τὰς ἐρεῦνας.

— Παράδωξον τοῦτο! θαυμάσιον! Καλὰ
φίλε μου, μεταξύ τῆς πρώτης καί τῆς
δευτέρας ὥρας θά μεταβῶ: θά λάβῃς δὲ
περὶ τὴν τρίτην τὴν ἀπάντησίν μου. Μὴ
μοὺ εὐχρηθῆς ἐπιτυχίαν· οἱ κυνηγοὶ λέ-
γουσιν, ὅτι τοῦτο εἶνε κακὸς οἰωγός διὰ
τὸ κυνήγιον.

Διὰ νεύματος ἡ Ἀδίνα χαιρετίσασα
φιλικώτατα τὸν ἀδελφὸν τῆς, ἐξηκολού-
θησε τὸν διακοπέντα στολισμὸν τῆς.

(Ἐπείτα).

ΡΩΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
ΓΑΪΔΟΥΡΙ
(Μῦθος Κριλώφ.)

Εἶχε ποτὲ ἐνὰς χωρὶκὸς γαῖθουρε ζηλεμένο,
καί τόσο ἐφαίνετο καλὸ ν' ἦσυχον τὸ καυμένο,
ποῦ εἰ νὰ πῆ δέν ἤξευρε νὰ τὸ ἐγκωμιάσῃ.

Καί γὰρ νὰ μὴ τυχῇ ποτὲ ἐπὶ δάσος καὶ τὸ χᾶσμα,
εἰς τὸ λαίμω του κρέμασεν ὁ χωρὶκὸς κουδούν.

Ἀλλὰ εὐθὺς ὁ γαῖθουρος εὐχόμενος τὸ ρουθούνη
(Πῶς τὰ παράσημα τιμῶν ὁ εἶας καὶ ὁ ἄλλος,
τὸ ἤξευρε, κί ἐνόμισε πῶς ἔγινε μέγας)

τὴν ἐπαθ' ὅμως ὁ πτωχός, κί αὐτὸ τὸ πάθημα,
ἴμπορε νὰ γῆρῃ εἰς πολλοὺς γαῖθουρους μᾶθημα.)

Καί πρῶτα πρέπει νὰ σὰς εἶπω,
τὸ γαῖθουράκι τὴν τιμὴν δέν τὴν πολυγαμπούσε,

πρὶν ὅμως τὸ τιμήσουε καλὰ τὴν ἐπεροῦσε.
Ἀν ἔμπαινε εἰς τὰ σπαρτὰ, ἢ εἰς κανένα κῆπο,
ἔτρωγεν ἀνετόλητον κ' εὐγανε χορτασμένο.

Τὰρ ἄλλαξαν τὰ πράγματα γὰρ τὸ δυστοχημένο.

Ὅπου κί ἂν βέλῃ νὰ χωρῆ, ἢ θπου κί ἂν ἐρπαῖνη,
τὸ νέο του παράσημο πάντοσεινὰ σημαίνει.

Βλέπει; Ὁ κύριος τοῦ με μὴ μὰγγουρά εἰς τὸ χέρι,
τὸ διώχτει ἀπὸ τὰ σπαρτὰ ἢ ἀπὸ ἄλλα μέρη.

Γεῖτονας ἐπὶ χωράφι τοῦ ἀκούει πῶς κουδουνίζει;
μία πουλεῖ τοῦ γαῖθουροῦ, καί δέκα τοῦ χαρίζε.

Ὁ ἀρχόντας μας δηλαδὴ μὲ τὸ παράσημό του
ἔρθε τὸν διάβολο του,

ὡς τοῦ, δέν πέρασε πολὺ, καί ἐπὶ τῶν ἐπὶ τὸν ἄνο,
πεταὶ καί κόκκαλο εἶμενε μόνο.

Π. Α. ΔΕΙΜΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑὐΤΟΥ

(Τίτλος)

Τὰ περὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ ποιητοῦ
τοῦ Ἐρωτοκρίτου καί τῆς ἐποχῆς καθ'
ἣν ἐγεννήθη, σαφηνίζει γενεαλογικὸς πί-
ναξ, καταρτισθεὶς παρὰ τοῦ κ. Γιάνναρη
κατὰ τοὺς πίνακας δύο Ἐνεταῖν γενεαλό-
γων. Εἶνε οὗτος τὸ οἰκογενειακόν, οὕτως
εἶπεῖν, δένδρον τῶν ἐν Κρήτῃ Κορνάρων,
τὴν ρίζαν ἔχον ἐπὶ τοῦ Ἀνδρέου Κορνάρου
τοῦ πρώτου ἐγκάτασταθέντος τὸ 1360,
καί ἀπολήγον εἰς δύο ἀπογόνους του, Γε-
ώργιον καὶ Ἀνδρέαν, γεννηθέντας τὴν
πρῶτην δεκαετηρίδα τοῦ 17ου αἰῶνος. Ἐν
τῷ πίνακι τοῦτῳ πέντε ἀπαντῶσι Βιτσέν-
τζοι, ὧν εἰς ἀναμνηροῦστος εἶνε ὁ ποιη-
τῆς. Ὁ πρῶτος ἐγεννήθη τὸ 1486, ὁ δευ-
τερος τὸ 1540 καί οἱ λοιποὶ μετέπειτα.
Ἄλλ' ἀπεδείχθη ἤδη ἐκ διαφόρων ιστορι-
κῶν καί φιλολογικῶν κριτηρίων, ὅτι τὸ
χρονικόν διάστημα, καθ' ὃ ἐποιήθη ὁ Ἐ-
ρωτοκρίτος, συμπίπτει πρὸς τὰ τέλη τῆς
16ᾠ ἑκατονταετηρίδος. Ὁ κατὰ τὸ 1486
ἀρα γεννηθεὶς Κορνάρος, φαίνεται ὅτι ὁ
ποιητὴς αὐτοῦ.

Ἐκ τοῦ πίνακος τοῦτου καί ἄλλο ἐξά-
γεται ἀξιοσημεῖωτον συμπέρασμα. Ἡ οἰ-
κογένεια τοῦ ποιητοῦ, καί πρὶν ἔτι ἐλθῆ
εἰς Κρήτην, κατοικεῖ εἰς Κάρπαθον ἢ ἤρ-
χεν αὐτῆς. Ἰδοὺ ὁ λόγος δι' ὃν τὰ Ἐλ-
ληνικὰ ἤθη καί ἡ γλῶσσα εἶνε τὸσον οἰ-
κετὰ ἀπὸ μακρῶν χρόνων καί οἰκογενεια-
κῶν παραδόσεων εἰς τὸν ἡμέτερον ποιη-
τὴν. Εἰς καί ἡμοῖς τοῦλάχιστον αἰών,
εἰ γενεαὶ γεννηθεῖσαι καί ἀνατραφεῖσαι
ἐν Κρήτῃ καί ἐκ Κάρπαθου ἐρχόμεναι,
δίδουσι καί δικαίωμα ἰθαγενείας ἔτι εἰς
αὐτόν. Εἰς ἔν μόνον δέν ἱκανοποιεῖ ἡμᾶς ὁ
πρὸ ἡμῶν πίναξ. Αὐτός ὁ ποιητῆς τοῦ Ἐ-
ρωτοκρίτου ἐν τῇ ἐπιλογικῇ δηλώσει του
ἀναφέρει ὅτι:

Στὸ Κέστρον ἐπανερέθη...

Διατί οἱ γενεαλόγοι νὰ θεωρήσωσιν ἀνα-
ξίαν μνείας τὴν συζυγίον τοῦ ποιητοῦ καί
νὰ μὴ ἀναφέρωσι τὸ ὄνομα τῆς, ἐν ᾧ τὸν
ναντίον εὐλαβῶς ἀναφέρουσι τὰς συζύγους
τῶν ἄλλων Κορνάρων. τῶν δύο ἀδελφῶν
του καί δη' τοῦ μετὰ πενηκονταετίαν
γεννηθέντος Βιτσέντζου;

Ἄλλαι εἰδήσεις περὶ τοῦ ποιητοῦ τοῦ
Ἐρωτοκρίτου δέν ὑπάρχουσιν ἐκτός τοῦ
ὅτι ἀπαιε παρουσιάζεται ἐν τῷ πίνακι.

Ἄλλ' ἐν ποία ἡλικίᾳ ἐποίησε τὸν Ἐρω-
τοκρίτον ὁ τὸ 1486 γεννηθεὶς ποιητῆς
του, ὅστις κατὰ τὴν ἰδιαν μαρτυρίαν:

Σ' τὴ Στείαν ἐγεννήθη ἐ' τὴν Στείαν ἐνεθράφη
ἐκεῖ καί κ' ἐκόμισα ἐτοῦτα ποῦ σὰς γράφει...

ἀποφ' ἡ Σητεία τῷ μὲν 1508 κατεστράφη
ὅπ' φρικτοῦ σεισμοῦ, μετὰ τριάκοντα δὲ
ἔτη ἀπετερωθῆ ὑπὸ τοῦ Χαϊρεδίν—Βαρ-
βαρόσσα; Ἐν τῷ μεταξύ τῶν δύο τού-
των καταστροφῶν, μετὰ τὴν δευτέραν;

ἢ πρὸ τῆς πρώτης;

Ὁ κ. Γιάνναρης παραδέχεται, ὅτι ἐ-
πειδὴ οὐδαμῶς αἰνίττεται τὰ σοβαρώτατα
ταῦτα γεγονότα ἔχεν ἤδη ποιήσῃ τὸν Ἐ-
ρωτοκρίτον πρὸ τοῦ 1508, θεωρεῖ δ' ὅτι ἡ
νεαρότης τοῦ ποιητοῦ συμβιβάζεται ἀρί-
στα πρὸς τὸν νεανικὸν χαρακτῆρα τοῦ
ποιήματος.

Ἦτο λοιπὸν ἐμόλις 21 ἢ 22 ἐτῶν ὁ
Κορνάρος, ὅτε ἐποίησε τὸν Ἐρωτοκρίτον;

Τὴν γνώμην ταύτην, ἥτις ἀτυχῶς δέν
εἶνε ἀσχετος πρὸς προηγούμενα πορίσμα-
τα, ἀλλὰ τούναντιον κεραλὴ τῆς περὶ τῆς
ἐποχῆς ἐν γένει τοῦ ποιητοῦ ἐρεῦνας, μεθ'
δρα τὰ πειστικώτατα ἐπιχειρήματα τοῦ
ἐρευνητοῦ προὑποθέτοντος ἡλικίαν νεα-
ρῶν, καρδίαν θερμὴν, φαντασίαν ζωρῶν
πρὸς ποιήσῃ ἐπος, οὕτινος τὴν κυρίαν
ὑπόθεσιν ἀποτελοῦσιν ὁ ἔρω, ἡ ἀνδρεία,
ἡ

την ποιητήν, ὡς ἐν τῶν θαυμασίων ἐκείνων *enfants sublimes*, ἐφ' οἷς καυχᾶται ἡ ἱστορία, ἀποχωρίζομεθα ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τοῦ κ. Γιάνναρη, μεταγενετέραν ἀπεκδεχόμενοι τὴν ποίησιν τοῦ Ἐρωτόκριτου, ἐν ἧλικίᾳ μάλλον καθεστήκυια τοῦ Κορνάρου. Καὶ ἵνα μὴ γίνωμεν αἰτία νὰ ἀμφισβητηθῇ κατ' ἐλάχιστον πᾶν ἄλλο προηγουμένον συμπέρασμα τοῦ ἐρευνητοῦ, συμβιβάζοντες τὴν διχογνωμίαν ταύτην πρὸς τὴν παραδοχὴν ὅλων τῶν ἄλων, τὸ μὲν ἐπιμαρτυροῦν τὴν γνώμην τοῦ σχετικῶν μέρους τῆς δηλώσεως τοῦ Κορνάρου θεωροῦμεν ὡς σκοπτικὸν ἀναχρονισμὸν καὶ ποιητικὸν τέχνασμα, ὅπως ἐπραξάμεν καὶ διὰ τὸν χρονολογικὸν στίχον:

Ἔτσι περὶ αὐτοῦ καί ποῦ οἱ Ἕλληνας ὦρεται, τὸν δὲ Ἐρωτόκριτον παραδεχόμεθα ποιηθέντα μετὰ τὸ 1508, ὅτε ὁ ποιητὴς ἀνακτίσας τὸν οἶκόν του, ἔστω καὶ μετὰ εἰκοσαετία, ἀπὸ τοῦ σεισμοῦ, θὰ εἶχε λησμονήσῃ πλέον τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, γράφων ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἀπερισπαστως τὸν «Ἐρωτόκριτον».

Ὀῦτω δὲν ἀπομακρυνόμεθα ἀπολύτως καὶ τῶν εὐλόγως δοξαζόντων, ὅτι ὁ Κορνάρος δὲν ἦτο πάντῃ ἀγευστός, ἂν οὐχί τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, βεβαίως ὅμως τῶν ἀρχαίων αὐτῶν φιλολογῶν. Τελευταία περὶ τοῦ ποιητοῦ εἰδητικῶς ἀναφέρεται, ὅτι ἀνώνομος τὸ πρῶτον ἐδημοσίευσεν τὸ ἔργον του, μετὰ τὴν ἐξέγερσιν ὅμως τῆς κοινῆς περιεργείας, ἐδήλωσε τὰ ὄνόματά του, μὴ θέλων νὰ μείνῃ ἀγνωστον τοσοῦτο μάλλον, καθ' ὅσον ἠθελε νὰ κατακαρυνώσῃ τοὺς ἐπικριτὰς του: Ἐκείνος τοῖς κατέβλεψας, ποῦ φέγουν, εἴ, ἴδοῦσι, καὶ ἀπὸ καὶ δὲν κατέχοι τὴν ἀφ᾽ οὐρανὸν νὰ ποῦσι.

Β

Τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελέτης τοῦ κ. Γιάνναρη, τὸ περιέχον κριτικὴν τοῦ «Ἐρωτόκριτου» ἀνάλυσιν, θὰ ἦτο ἴσως μάλλον ἐνδιαφέρον εἰς τὸ κοινόν, ἂν τοῦτο ἐνδιέφερετο πλείοτερον περὶ τοῦ «Ἐρωτόκριτου». Φαντασθήτε δὲ ποίαν σατανικὴν σκέψιν κάμνομεν: ὅτι ὑπάρخουσι πολλοί, καὶ φιλαναγνώσται μάλιστα, καταφαγόντες βιβλιοθήκας ὅλας... μυσιστορημάτων καὶ ἀγνωστοῦντες... τὴν ὑπόθεσιν του. Ἄν ἠθέλομεν νὰ προβῶμεν ἔτι, θὰ ἐλέγομεν, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ λόγοι ἐπικρίνοντες τὸν «Ἐρωτόκριτον», χωρὶς νὰ τὸν ἀναγνώσῃ. Ἔχομεν ὑπ' ὄψει τοιαῦτα παραδείγματα δικαιολογοῦντα τὴν καταισθησίαν τῶν λογίων αὐτῶν, διότι ἂν ἐπειροῦν γινώσκοντες αὐτόν, ὦ! τότε βεβαίως θὰ ἦσαν ἀσυγχώρητοι.

Χάριν τούτων μεταφέρομεν ἐπὶ λέξει τὴν ὑπόθεσιν τοῦ «Ἐρωτόκριτου». Καλὸν νὰ γνωρίζωσιν αὐτὴν τοῖς ἀρχαίοις. Διότι τί θὰ ἔλεγεν ὁ πρῶτος τυχῶν τοιοῦτος λόγιος εἰς τὸν πρῶτον τυχεῖον Τούρκον Κρητὰ, ἐὰν συνητῶντο ἐπὶ ἀτμοπλοίου φέρ' εἰπεῖν, καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀνεγίνωσκε βιβλίον τι, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τοῦ ἐρασι-

ωτέρου τρόπου καὶ μετὰ τῆς οἰκειότητος, ἧτις συνδέει τοὺς θαυμαστάς τοῦ αὐτοῦ καλλιτεχνήματος, τὸν ἥρωτά ὅπως συνῆθες οἱ Τούρκοι πάντα ἀναγινώσκοντα: Τὸν Ἐρωτόκριτον διαβάσεις; Καὶ πῶς σοῦ φαίνεται;

*Ἡρακλῆς ὁ βασιλεὺς Ἀθηῶν μετὰ μακρὰν ἀεκνίαν, ἐγέννησε μονογενῆ θυγατέρα, Ἀρετοῦσαν τοῦνομα, ἧτις ἠλικιωμένη καὶ εἰς ἦβην ἔρχομένη καθίστατο ὀσμύραι ὡραία τῆ ὄψεα καὶ ἐκαθιδύτο πᾶσαν ἀρετὴν. Ταῦτες ἐρασθεῖς ἐν τῷ ἀνὰρῷ Ἐρωτόκριτος, ὁ υἱὸς τοῦ βασιλικῆς συμβούλου (ὑπουργοῦ) Πεζοστράτου, νεανίας ὡραῖος καὶ αὐτὸς τῆ μορφῆς καὶ ἀγαθοῦ κληρονομοῦ, κατορθῶν διὰ νοκτερινῶν παρακλαυσίθρων νὰ ἀντιγράψῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λαυθάνοντα ἔρωτα. Ἀμφότεροι κάτχουσι καὶ τήκονται καὶ ἐμβάλλουσι ἀνησυχίαν τοῖς ἑαυτῶν γονεῦσιν. Ὁ Ἡρακλῆς ἐπιθυμῶν νὰ διακεδῆσθαι τὴν Ἀρετοῦσαν, ἴριζε, λαμπρὸν ἵπποτικὸν ἀγῶνα στεφανῶν τὴν πλοκήν τοῦ σεφάνου ἀνατίθει τῇ Ἀρετοῦσῃ. Οἱ κελημένοι ἡγεμόνες ἔρχονται ἥδη ἐκ πασῶν τῶν χωρῶν καὶ νῆσων, οἱ ἀγῶνες τελοῦνται, καὶ δ' ὁ Ἐρωτόκριτος καὶ λαυβάνει τὸν τεταγμένον στέφανον. Ἐκ τούτου παραθρονηθεὶς αἰτῆται διὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Πεζοστράτου τὴν χεῖρα τῆς Ἀρετοῦσῃς, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς ἀρνηθεὶς σφόδρα ἐπὶ τῇ αὐθαθείᾳ, τὸν μὲν Ἐρωτόκριτον ἐφορίζει, τὸν δὲ πατέρα αὐτοῦ περιορίζει κατ' οἶκον. Οἱ ἐρωτῆτες πρὸ τῆς ἔρωτις ποιοῦνται κρῆφα τρεῖς νοκτερινὰς ἐνεαίσεις, ἐν αἷς ἡ Ἀρετοῦσα, παραούσης τῆς τροφῆς αὐτῆς Εὐφροσύνης, προσφέρει δακτύλιον ἀρραβάνος τῷ Ἐρωτόκριτῳ.

*Ἐφορθηθεὶς τοῦ Ἐρωτοκρίτου, οἱ τότε ἡγεμόνες ἄλλοι μὲτ' ἄλλων ἔρχονται μνηστήρες τῆς Ἀρετοῦσῃς, ἀλλ' αὐτὴ πάντα ἀποκρούει. Ὁ πατὴρ αὐτῆς Ἡρακλῆς νοήσας τὰ τεταγμένα κακοποιεῖ καὶ φυλακίζει αὐτὴν μετὰ τῆς Εὐφροσύνης.

Πάντε ἦδη ἔτι διατελεῖ ἔθροιστος ὁ Ἐρωτόκριτος ἐν Ἑγύπτῳ (Ἐθίοψι), ὅτε ὁ βασιλεὺς τῆς Σκλαβονίας ἐσθάλλει εἰς τὴν χώραν τοῦ Ἡρακλέους καὶ ἀπειλεῖ τὰς Ἀθήνας. Ὁ Ἐρωτόκριτος μάθων τὸν κίνδυνον τῆς πατρίδος αὐτοῦ καὶ ἀμνημονῶν τῆς πρὸς αὐτὸν διαγωγῆς τοῦ Ἡρακλέους, σπεύδει νὰ προκινδυνεύσῃ ὑπὲρ τοῦ βασιλεῖος καὶ τῆς Ἀρετοῦσῃς. Μεταμορφωθεὶς εἰς αἰθίοπα ὑπὸ μύθῳ γυναικὸς, ἐπανερχεται εἰς Ἀθήνας καὶ ἐμψυχοῦσθεὶς εἰς τὸ πείθον τῆς μάχης ἐμποιεῖ φέρον καὶ τρώμεν τοῖς πολεμίοις, σώζει δὲ τὸν Ἡρακλῆα ἀπὸ βεβαίου θανάτου ἢ αἰχμαλωσίας. Ὁ βασιλεὺς τῆς Σκλαβονίας Βλαντιστρατος ἐισηγείται ὅπως ἡ διαφορά λυθῆ διὰ μονομαχίας δύο ἀνδρῶν, ὑπέμαχον δὲ τοῦ ἑαυτοῦ στρατεύματος προτείνει τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Ἄριστον. Ὁ Ἡρακλῆς στεροῦμενος ἰσοπαλοῦς μονομαχοῦ θυροδεῖται καὶ ἀπαλπίζει, ἀλλ' ὁ αἰθίοψ Ἐρωτόκριτος ἀναδίδεται ἐκτὸν τὸν ἀγῶνα καὶ καταμονομαχεῖ τὸν Ἄριστον. Ὁ Ἡρακλῆς εὐγνωμονῶν προσφέρει αὐτῷ τὸν θρόνον αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Ἐρωτόκριτος ἀνὲς τούτου αἰτεῖται τὴν χεῖρα τῆς καθεργμένης Ἀρετοῦσῃς. Ὁ βασιλεὺς προθύμως συναινεῖ, ἡ δ' Ἀρετοῦσα, τοῦ Ἐρωτοκρίτου ἀναλαβόντος μετὰ τινος δοκιμασίας τὴν προτέραν αὐτοῦ λευκὴν μορφήν, ἀποδίδεται τὴν πρότασιν καὶ τελοῦνται πανηγυρικῶς οἱ γάμοι αὐτῶν, ἐξ ὧν ἐγεννήθησαν καὶ τέκνα καὶ ἔγγονοι.»

Τοιαυτὴ ἡ ὑπόθεσις τοῦ ποιήματος ἐν ᾧ ἐξυμνοῦνται ὁ ἀγνός ἔρωτας, ἡ ἀνδρεία, ἡ ἀρετὴ καὶ τῶν ἀρετῶν ἡ ταραχὴς ἢ ἔχθριτες καὶ βία. Τούτω ἔρωτα ἡ ἐμπόρος καὶ τῆς φιλίας ἢ χάριτος συμπλεκόμενοι μετὰ τῶν ῥωμαντικῶν ἐπι-

μων, τῶν ἱπποτικῶν ἀγῶνων καὶ τῶν ἐρωτῶν τοῦ μῆσου αἰῶνος, ἀντιανομοθετήσασα ἡ Γαλλία ἀπὸ χώρας εἰς χώραν μέχρι τῶν Ἑλληνικῶν καὶ τῆς Κρήτης μετέδιδε, κατ' ἀρχάς μὲν διὰ τῶν σταυροφόρων, καὶ εἶτα διὰ τῶν μιμητῶν τῆς τῶν Ἑνετῶν. Ὁ ρωμαντισμὸς τότε θεραπευόμενος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, ἐγένετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀσπαστός καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχομένων. Ὁ δὲ Κορνάρος ἀρυσθεὶς τὸ θέμα τοῦ ἐκ τοῦ πρό αὐτοῦ ἐκτυλισσομένου βίου καὶ τούτου ἀντιγράφων, κατέλιπεν ἡμῖν τὴν τὴν τὸσφ εὐχρωμὸν εἰκόνα, χωρὶς οὐδὲ χρώματα, νὰ ὑπεξαίρεση, οὐδὲ δάνεια νὰ συναῖσθαι πρὸς ξένους ἐποποιούς, οὐδὲ μιμητῆς αὐτῶν νὰ γίνῃ, ὡς ἐπιπολαίους κατηγορήθη. Μόνον ἀνελκυσθεὶς τινας εὐρίσκονται μετὰ τῆς τὸ κρητικὸ ἐποῦ καὶ ἄλλων, ἀλλ' αὐτὰι μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀπλούστερον τῶν στατικῶν αὐτοῦ, τὸν μῦθον, ὅστις οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ τὸ νῆμα, δι' οὗ ὁ Κορνάρος διεπέρασε τοὺς μαργαρίτας τοῦ πνεύματός του.

Ὁ μελετητὴς παραθέτει ἐπίσης ὑπόθεσιν ἱστορήματος ἱπποτικῆς, σχετικῶς τοῦ πρὸς τὸν «Ἐρωτόκριτον», ἀλλ' οὐδὲν περὶ τούτου ὑπομνηματίζει. Ἐγραφή μετὰ; ἐγρῶφι πρὶν; ἀγνωστον. Ἀλλὰ καὶ ἀδιάφορον. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ «Ἐρωτοκρίτου» εἶνε κοινὸς τύπος τῶν μεσαιωνικῶν διηγημάτων, ἀλλαγῆ δὲ ζητητέα ἡ δυνάμις αὐτοῦ: Ἐν τῇ δυνάμει τοῦ ἔρωτος, ἐν τῇ ἐξάρσει τῆς ἀνδρείας, τῆς ἀρετῆς, τῆς φιλοπατρίας, ἐν τῇ ταπεινότητι τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος του. Ἐδῶ ὀμηρικὴ ἠρώς, ἐκεῖ ἀκτίνες ἐκ τῆς μυθολογίας, πορωτότερον ἐπείσοδα ἐκ τῆς Γραφῆς, ὡσεὶ ἀπηγήσεις τῆς ἀρχαιότητος, φθάνουσιν εἰς τὰ ὅρα τοῦ Κορνάρου, ἀπεριεδωμένοι εἰς μεσαιωνὰς πηγὰς — λέγει ὁ κ. Γιάνναρης — τίς ἴδῃ ἴσως καὶ κατ' ἐπὶθεῖαν εἰς τοὺς συγγραφεῖς λέγομεν ἡμεῖς. Ὁ δὲ ποιητὴς συλλέξας, διασκευάσας, συγκαταμίξας πάντα ταῦτα, τὰ ἐπέδωκε τὴν δημόδιον στολήν, καὶ ἔπλασε τὸ καλλιτέχνημα τῆς τέχνης, τῆς δυναμείας καὶ τοῦ νοῦ, τοῦ ὁποῖου ἐγοῦτευσεν καὶ γοητεύει ἔτι διὰ ἄλλου οὐδὲ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων.

Αἱ γνώμαι, ὡς οἱ λόγοι ἐξήνεγκον περὶ «Ἐρωτοκρίτου» καὶ ἡ ἐπισημείωσις οὗτος ἔτυχεν παρὰ τοῦ λαοῦ, ἀπασχολεῖ ἐπὶ μακρὸν τὸν ἐρευνητὴν. Τὰς πρῶτας σεβόμεθα μεγάλως, καίτοι ὀλίγοι ἔχουσι τὸ ἀπαιτούμενον κύρος διότι καὶ ὀλίγοι ἐμελέτησαν μετὰ τῆς δεουσίας ἐμβριθείας τὸ ἔργον τοῦτο. Ἀλλ' ἡ ἐκτίμησις ἄλλεπαλλήλων γενεῶν, πολλὰ λαπλασίουσῶν δι' ἀντιγράφων καὶ ὡς κειμήλιον οἰκογενειακῶν διατηρουσῶν ἕκαστον τοῦ «Ἐρωτοκρίτου» ἀντιγράφων, εἶνε τὸ ἄριστον τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιχειρημάτων. Τῆς Κρήτης οἱ ἐκπατριζόμενοι κάτχοι: φέρουσιν αὐτὸν εἰς Ζακύνθον, παρόμοιοι δὲ πρὸς τοῦς Ἀθηναίους, οἵτινες διὰ τῆς ἀπαγγελίας ἐνός ἀποσπάσματος τῶν τραγωδιῶν τοῦ Αἰσχύλου εὐρισκὼν ἔρπον ἐν Συρακούσαις, κοκίει νὰ τὸν δανείσωσιν ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας; ἵνα τύχῃσι

στέγη καὶ τροφῆς. Ἐκ Ζακύνθου φέρεται εἰς Ἐνετίαν ἐκεῖ δὲ ὁ Ἀντωνίος Βόρτολις ἐπιχειρεῖ τὴν πρῶτην διὰ τοῦ τύπου ἐκδόσιν, ἣν ἀκολουθοῦσιν ἄλλαι ταχέως ἐξελθούσες ἐπὶ ὅλων δὲ τὸν 18ῶν αἰῶνα ἐν ἦτο τὸ κατ' ἐξοχὴν κοσμικὸν ἀνάγνωσμα, ὁ «Ἐρωτόκριτος».

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἤρξαντο οἱ ἀγῶνες ὑπὲρ ἀναστυλώσεως τῆς κλασικῆς γλώσσης, ἡ τοῦ «Ἐρωτοκρίτου» ἐγένετο ἡ αἰτία τῆς ἐν δευτέρῳ μοίρᾳ τοποθετήσεως αὐτοῦ. Πρῶτος ἐπευσεὶν ὁ Διονύσιος Φωτεινός, νὰ παραφράσῃ αὐτὸν τῷ 1818 εἰς τὴν καθαρεύουσαν, διαφθεράς μὲν ἐν πολλοῖς τὸ κείμενον, ἀλλὰ καὶ συνοδεύσας αὐτὸ διὰ προλόγου, δι' οὗ ὡς ἐγκώλιον τὸν συνιστᾷ, πλήρες ἠθικῆς διὰ τὸς νέους καὶ τὰς νέας.

Οἱ λογιώτατοι, — ἴδε Νερουλὸν — ποῦ νὰ χωνεύσασιν τότε τοιοῦτον χυδαῖον βιβλίον! Ἀλλ' ἴδου ὁ Κοραΐς ἐπαναφέρει τὴν Ῥωμαικὴν εἰς τὴν ἐμπρῆπουσαν αὐτῇ θέσει ἡ δημόδιος ποίησις ἐκτιμᾶται καὶ ὑπὸ τοῦ πατριάρχου τῶν φιλολόγων ἡμῶν ἀνακηρύσσεται ὁ ἐπὶ μικρὸν περιφρονηθεὶς «Ἐρωτόκριτος». Ὁμηρος τῆς χυδαῖας γλωσσολογίας.

Ἐκ τῶν ξένων τῶν σχετιζομένων πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα, πολλοὶ ἤξισαν ἐμφροστάτης μετεῖς τὸν «Ἐρωτόκριτον». Ὁ Clarke καλεῖ αὐτὸν δημοφιλέστατον, ὁ Leake σπουδαιότατον ἔπος ὁ Depping τὸν θεωρεῖ ἀπειροκάλον, ἀλλ' ὁ Fauriel ἐπαινεῖ αὐτὸν καλὴ τὸ ἔργον πρωτοτύπου καὶ ὀνομαστοτάτου ἄλλοι κλασικὸν καὶ ἄλλοι ἠθικὸν τῆς Ἑλλάδος ἔπος.

Ὁ «Ἐρωτόκριτος» δὲν εἰνεψυχαγωγικὸν μόνον βιβλίον. Εἶνε καὶ σχολεῖον ὅτε μὲν πολεμικῆς ἀρετῆς, ὅτε δὲ οἰκογενειακῆς ἠθικῆς. Τὰ κονταροχτυπήματά του θὰ τὰ ἐνεθυμοῦντο βεβαίως κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν οἱ ἀποστρεφθέντες αὐτὰ πατέρες μας, τὸ δὲ παράδειγμα τῆς Ἀρετοῦσῃς, μὴ κρινούσης κόσμον νὰ ὀρέξῃ τῷ μνηστῆρι οὐδὲ τὸν δακτύλον τῆς χειρὸς, εἶθε νὰ ἐξηκολούθη ἔχον μιμητρίαν.

Ὡς ποίημα, καθ' ὅλου ἕταζόμενος, δὲν εἶνε ἀμεμπτος βεβαίως. ἔχει πολλὰ τὰ τρωτὰ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γενικῆς μορφῆς καὶ τῆς ἐκτελέσεως, ἀλλ' ὡς πᾶν προσφωδὸς σημειοῖ ὁ κ. Γιάνναρης καὶ αὐτὰ τὰ Ὄμηρικὰ ἔπη, ἂν ἐποιοῦντο σήμερον, ἐν πολλοῖς θὰ ἐφύγοντο. Μεταξὺ τῶν ἑλλείψεων συγκαταλεττὰ ἡ ἀπουσία γεωγραφικῶν καὶ τοπογραφικῶν γνώσεων ἴσως ὅμως καὶ σκοπίμως ἐγένετο αὐτῇ, ἵνα μὴ κουρασθῇ δι' ἀτερπῶν παρεκβάσεων ὁ λαὸς, πρὸς ὃν ἴδια ἀπευθύνεται τὸ ποίημα.

Ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἀρετῶν, εἶνε τόσαι αὐτὰ, ὥστε ἀρκούσι καὶ μεγαλητέρας νὰ κατακαλύψωσιν ἑλλείψεις. Ἡ πλοκή καὶ ἡ ἐνότης τῆς ὑπόθεσεως, ἡ φυσικὴ τῶν γεγονότων ἐξέλιξις, ἡ καθαρότης τῶν χαρακτήρων καὶ τὸ ἀμετάβλητον αὐτῶν, αἱ ἠθικαὶ ἀρχαί, αἱ ἀντικειμενικῶν ἐκρήτων καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ, ἡ δυνάμις, μετ' ἧς οὗτος ἐκδηλοῖ διὰ τῶν

ἠρώων του τὰ ἠθικὰ αὐτῶν φρονήματα καὶ τὰς ἰδίαις του περὶ αὐτῶν σκέψεις καὶ συμπαθείας (ὣν προεξάρχει πάντοτε ἡ πρὸς τὸν συμπατριώτην αὐτοῦ Χαριθιδμόνον ἀγάπη), ὁ τόσον ἐπιτυχῆς διὰ τῆς κλασικῆς συνθέτων ὀνομαστικῆς χαρακτηρισμὸς τῶν πλείστον προσώπων τοῦ ποιήματος καὶ τῶν κυριευουσῶν ἰδιωτητῶν ἢ καὶ τῶν πατριδῶν αὐτῶν, ἡ ομαλότης τοῦ ὄφους, τὸ ἀνεπίφογον καὶ ὁμοίωμαρον τῆς γλώσσης, ταῦτά εἰσι τὰ ὑλικά, δι' ὧν ἡ ὑπέροχος τοῦ Κορνάρου διάνοια ἔπλασε τὸ καλλιτέχνημα, ὅπερ δὲν ἔπαυσαν θαυμάζουσαι ἀλληλοδιαδοχοὶ γενεαὶ ἀπὸ τεσσάρων ὀλοκλήρων αἰῶνων.

Τὸ τρίτον μέρος τῆς μελέτης περιλαμβάνει ἱκανὰς περὶ τοῦ κειμένου τοῦ «Ἐρωτοκρίτου» σημειώσεις καὶ γνώμας, προκαλοῦσας εὐχρὴν ὑπὲρ τῆς ὅσον οἶον τε ταχυτέρας ἐκδόσεως τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθέντος ἐν τῷ Βρετανικῷ μουσεῖῳ χειρογράφου. Τὸ τέταρτον πᾶρτεχει γραμματικὴν ἐξέτασιν καὶ ἐρμηναίαν τῶν ἐν τῷ κειμένῳ λέξεων, καὶ σημειώσεις περὶ τῶν ἐπικρατούντων ἐν αὐτῷ φθογγικῶν νόμων. Ἐπιτελεῖ δὲ γλωσσολογικὸν ἔργο καὶ «Ἐρωτοκρίτου». Τὸ ὅλον δὲ ἔργον ἀφιερώνεται ἐπὶ γραφῆς τῆς Κρήτης στρατιώτῃ Χατζῆ Μιχαῆλ Γιάνναρη, ὑπὸ τοῦ εὐλαβοῦς ἀνεψιοῦ του καὶ συγγραφέως, λιαν προσφωδὸς συνδέσαντος οὗτω μίαν πολεμικὴν ὑπεροχὴν τῆς Κρήτης, πρὸς τὴν πρῶτην τῶν ποιητικῶν τῆς δευτέρου.

Τοιαυτὴ ἡ περὶ «Ἐρωτοκρίτου» καὶ τοῦ ποιητοῦ αὐτοῦ μελέτη τοῦ κ. Α. Ν. Γιάνναρη, ἣν, ὡς ἀπόκρημα θεωροῦντες ἑθνικὸν, ἀνεπιφυλάκτως συνιστῶμεν συγχαίροντες τῷ συγγραφεῖ, ἀνεῦ τοῦ ὀποῖου πολλὰ θὰ ἠγνοοῦμεν περὶ «Ἐρωτοκρίτου», θὰ ἐξηκολούθη δὲ ἴσως παραγλωρίζομενος ὁ νεώτερος οὗτος Ὀμηρος.

ΓΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΝΩΝ ΤΟΥ ΜΕΧΜΕΤ ΑΛΗ

Κόριε διευθυντὰ τῆς Ἐβδομάδος. Ὁ κ. Μάρανος, ὁ γράψας τὴν περὶ ἀλώσεως τῆς Κάσου σελίδα, πολὺ φοβούμενος, ὅτι ὑπέπεσε εἰς ἱστορικὸν λάθος.

Αἱ ἐπὶ Γεωργιανὰ νύμφαι δὲν ἀπεπέμποντο ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν Μεχμέτ Ἄλη, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ Μεχμέτ Ἄλη εἰς Κωνσταντινούπολιν. Οὔτω τοῖς ἀρχαίοις διηγεῖτο πολλὰ καὶ ὁ θεός μου. Δέξασθε κτλ. Μιχαὴλ Σακίδης.

ΑΙΤΙΑΝΘΕΙΣ

Κόριε διευθυντὰ τῆς Ἐβδομάδος. Ὁ κ. Σακίδης, ὁ γράφων περὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Κάσου σελίδος μου, πολὺ φοβούμενος καὶ ἐγώ, ὅτι ὑπέπεσε εἰς ἱστορικὸν λάθος. Αἱ ἐπὶ Γεωργιανὰ νύμφαι δὲν ἀπεπέμποντο ὑπὸ τοῦ Μεχμέτ Ἄλη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀλλ' εἰς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν Μεχμέτ Ἄλη.

Ὀῦτω τοῖς ἀρχαίοις διηγεῖτο πολλὰ καὶ ὁ θεός μου. Δέξασθε κτλ. Γ. Μάρανος.

Σημ. Ἐβδομάδος. Πολὺ φοβούμενος καὶ ἡμεῖς, ὅτι ὁ εἰς τὴν θέσιν ὑπέπεσε εἰς τὸ ἱστορικὸν λάθος. Καίτοι δ' οὐδὲν λόγον ἔχομεν ν' ἀμφισβητήσωμεν τὸ ἀξιοπίστον ἀμφότερον, οὐδὲ νὰ θεωρήσωμεν ἐξ ἄλλου ὡς ἀδεντικὴν τὴν εἰς τὸν θεῖον του παραπομπὴν τοῦ ἐπικριτοῦ, ἐν τοιοῖς ὑποθέσειν, δεῖ οὕτως εἶνε ὅ ἔχον ὑπὲρ ἐαυτοῦ τὸ δίκαιον. Οὔτω τοῖς ἀρχαίοις διηγεῖται ὁ μόνος συγγραφεὺς περὶ Κάσου κ. Μαλλιάρη, ἐν τῇ ἱστορικῇ περὶ τῆς Ἰστορίας πραγματείᾳ, ἣν προέταξε τῆς Ἐπιστολῆς περὶ Κάσου τοῦ Σαβαρη (Ἀθῆναι 1859).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ἐπιψήφιος Πρύτανης τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, διὰ τὸν νέον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1889—1890 ἀντὶ τοῦ κ. Παπαρηγοπούλου, ὃς ἐλθὼν ἡ ἀρχὴ, ἐπέλεξε ὡς καθηγητὴ τῆς Ἰατρικῆς κ. Χατζημυχάλη, ἐπὶ λαχόντων τῶν κ. Χρηστομάνου καὶ Μιστριώτου. — Ἡ δεσποινὶς Ἑλένα Σούτσου ἀνωμόστη δεσποινὶς τῆς τιμῆς τῆς πραγματικῆς Σοφίας.

ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΣ

Μεγαλοπρεπέστατοι ἐτελέσθησαν ἐν Πεντρούπολει οἱ γάμοι τῆς βασιλοπούδας Ἀλεξάνδρας μετὰ τοῦ μεγάλου δούκῃ Παύλου, μετὰ μεσημέριαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς. — Αὐθήμερον ἐφάλη δοξολογία εἰς πάντας τοὺς ναοὺς τοῦ Ἑλλην. Κράτους, γάμοι δὲ παρεθέτο ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Δραγοῦνης καὶ ὁ ἐπιτετραμέννος τῆς ρωσικῆς πρεσβείας κ. Μακχμέτιεφ. — Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν γάμων ὁ Τσάρος ἀπένευε εἰς τὸν πρῶτον οὐροῦν κ. Τροκωπὴν τὸν Μεγαλόδοτον τοῦ Ἀλεξάνδρου Νέσκη, εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Δραγοῦνην καὶ εἰς τὸν ἐν Πεντρούπολει πρεσβευτὴν κ. Ν. Μαυροκορδάτον τὸν τοῦ Ἀσκού Ἄετου, καὶ εἰς ἄλλους διαφόρους ἄλλὰ παράσημα. — Μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἑορτῶν ὁ βασιλεὺς θὰ διουθεθῇ εἰς Αἴξ ἡ βασίλισσα μετὰ τῶν βασιλοποιδῶν εἰς Κοπεγχάγην καὶ ὁ διάδοχος εἰς Βερολίον. — Διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὁ βασιλεὺς παρακαλεῖ αὐτὸν νὰ διαβιβάζῃ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καὶ τῆς βασιλίσσης, τὰς εὐχαριστίας του εἰς πάντας τοὺς τηλεγραφικῶς συγχαράντας αὐτοῖς ἐπὶ τοῖς γάμοις τῆς βασιλοπούδας.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ὁ Τσάρος ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ τῶν γάμων τοῦ ἀδελφοῦ του μετὰ τῆς πραγματικῆς Ἀλεξάνδρας, ἐπεσβῆθη ἐν ἐλαττώσει κατοικίας ἐν ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐλαίου δασμῶν. — Ὁ ἐν Ὁδησσῷ ἀποβιώσας ὁμοσπῆς Ἀντωνίος Πάγκαλος κατέλειπε περὶ τὰς 70,000 ρούβλια, ὑπὲρ διαφόρων φιλα

τὸν αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας ἐν Κιέλ. — Τὸ ὁμοσπονδιακὸν συμβούλιον τῆς Ἑλλάδος ἐπεκύρωσε τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐμπορικὴν σύμβασιν. — Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἐπέσχευε τὸν παρά τὰ σερβικὰ σύνορα στρατὸν τῆς διὰ νέων ταγματῶν. — Ὑπεγράφη ἐν Βερολίῳ τὸ πρῶτον συμφωνῶν διὰ τῶν προσεχέων γάμων τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου καὶ τῆς πριγκίπισσας Σοφίας.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Ὁ ἐν Παρισίοις διάσημος κ. Παστέρ ἀνέθηκεν εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ ἐργαστηρίου του κ. Ρουὶ νὰ διατυπώσῃ διαφόρους χρησίμους ὁδηγίας, περὶ τοῦ τρόπου τῆς θεραπείας τῆς λύσσης, καὶ ἀποστείλῃ ταύτας πρὸς τὰς κυβερνήσεις διαφόρων χωρῶν. Ἦδη ἀπεστάλησαν τοιαῦται καὶ πρὸς τὸ ἡμέτερον ἱατροσυμπόδιον διὰ τῆς ἐν Παρισίοις πρεσβείας. — Τὸ ὄργανον τῆς Γεωργίας ἐν Βιέννῃ παρασκευάζον γενικὴν ἔκθεσιν γεωργίας καὶ δασονομίας κατὰ τὸ ἔτος 1890, προσέκλεισε καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὅπως μετέσχη ταύτης. — Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως, θὰ συνέλθῃ ἐν Παρισίοις κατὰ τὰς ἀρχὰς προσεχούσης Ἀυγούστου διεθνὲς συνέδριον τῆς ἀνωτέρας καὶ μέσης ἐκπαίδευσως. Ἐκ τῶν ἡμετέρων προσκεκληθῆ ἀντιπρόσωπος, ἵνα μετέσχη τοῦ συνεδρίου, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Μιστριώτης.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ἡ γενικὴ ἐφορεία τῶν ἀρχαιοτήτων ἀνέθηκεν εἰς τοὺς φωτογράφους κ. κ. Ρωμαΐδας τὴν φωτοτύπωσιν πασῶν τῶν ἐν τοῖς Μουσείοις ἀρχαιοτήτων εἰς μέγα σχῆμα ἢ ἔκδοσιν τῶν φωτοτυπιῶν γενήσεαι κατὰ τεύχη, θὰ προσαρτᾶται δὲ ὁ οἰκτιος κατάλογος καὶ ἐρμηνευτικὰ σημειώσεις. — Ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις προτίθεται νὰ ἰδρῶσῃ ἐν Ἀθῆναις ἀρχαιολογικὴν σχολήν. — Ἐν τῇ κρύπτῃ τῆς μονῆς τοῦ ἁγ. Ἀνδρέου, κοινῶς λεγομένης τῆς ἁγ. Φιλοθέης, εὐρήθησαν τὰ εἶρημα ἀρχαιοτέρου ναοῦ, ἀναγομένου εἰς τὸν 8ου μ. Χ. αἰῶνα, εὐρήθη δὲ καὶ μέγας λίθος φέρων Ἑλληνικὴν ἐπιγραφήν.

ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΑ

Πλείστα διάφορα ὄργανα ἀρχαῖα θαυμάζονται ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν ὀργάνων τῆς Ἐκθέσεως, ἀλλὰ

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: Ὁ στίχ. ἀπὸ 40, δις 70, τρίς 90.

REVUE BLEUE
111. Boulevard St. Germain Paris.

POLITIQUE ET LITTÉRAIRE
PARAISANT LE SAMEDI
Six mois 20 fr. — Un an 35 fr.

τὸ περιεργότερον εἶνε ἄρτα Αἰγυπτιακῆ, εὐρεθῆσα ἐν τῇ τάφῳ καὶ ἔχουσα, κατὰ τοὺς αἰγυπτιακοὺς ἡλικίαν 5000 ἐτῶν. — Κατὰ τὴν τελευταίαν παιδαγωγικὴν συναυλίαν τοῦ Ἄντ. Ρουβινστάιν, καθ' ἣν οὗτος ἐξετέλεσε τὰς τελευταίας συνθέσεις τοῦ Λίστ, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Ὁδείου τῆς Πετρούπολεως, προσέφερον τῷ διασημῷ καλλιτέχνῃ τιμητικὸν δῖπλωμα ἐπάργυρον. Ὁ Ρουβινστάιν, λαμβάνων τὸ δῶρον, εἶπε τὰ ἑξῆς: Δὲν ἔκρουα δι' ἑμᾶς, κύριοι, ἀλλὰ διὰ τὴν νεολαίαν, εἰς ἣν συνιστᾷ τὴν ἐς αἰὶ λατρείαν τῶν ὀραίων ἔργων. Εἶμαι γέρον, καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐκλείψω, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ νομίζουσι, ὅτι ἡμῖν ἀδιάφορος πρὸς τὰς νέας συνθέσεις! Κρούσατε ταῦτα, παιδιά μου, ἐξηκολούθησον ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς μαθητάς, συνοικειωθῆτε πρὸς αὐτά, ἀλλὰ καὶ ποτὲ μὴ λησμονεῖτε τοὺς παλαιούς διδασκάλους. Σέβασθε αὐτοὺς πάντοτε, τοῦλάχιστον εἰς ἀνάμνησίν μου! — Σήμερον τῇ 10/22 δίδεται ἐν Παρισίοις, ἐν Τροκάδερφ, ἡ πρώτη ρωσικὴ συναυλία. Ἐκατὸν Ρῶσοι μουσικοὶ, ἐκ τῶν ἀρίστων, θέλουσι ἐκτελεῖσθαι ὑπὸ τὸν Ρῶσον ἀρχιμουσικὸν κ. Ρόμσκυ Κορσακῶφ ρωσικὰ μόνον ἔργα, ὁ δὲ κ. Λαβρόφθ θὰ κροῦσῃ ἐπὶ ρωσικοῦ κλειδοκυμβάλου. Τὰ πάντα ρωσικά!

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Δεσποσιδί Β. Ὑπάρχει ἡ ἑξῆς μέθοδος, ἀλλ' ἀφιβάλλομεν ἐν δυνάτει νὰ αἰεὶ χρησιμώσῃ πλέον. Ἐπρεπε νὰ μᾶς ἐρωτήσῃτε πρὸ μηνὸς τοῦλάχιστον. Διὰ νὰ προσελκύσῃτε τὰς χελιδνάς εἰς τὸν οἶκον σας, λάβετε πηλινὸν δοχεῖον μὴ πλατεῖαν κοιλίαν καὶ στόμα πλατὺ ἐπίσης, καὶ τοποθετήσατε τὴν βάσιν τοῦ ὄρηλά ἐπὶ ἢ ἐντὸς τοῦ ἐξωτερικοῦ τοίχου. Μετὰ τινὰς ἡμέρας βλέπουσα τὸ χαίτον ἐκεῖνο στόμα θὰ ἐνοήσῃσιν, οἱ τὰς καλεῖται καὶ ἔθελον νὰ αἰεὶ ἐδρασιστήσωσι. — Χ. Πειραιῶ. Ἀπὸ ἐρωτῆ ὁ ἴδιος, πῶς θέλετε ν' ἀπαντήσωμεν ἡμῖς; — Μ. Ρέθυμον. Ζητούμεν ἓνα δικηγόρον. Δὲν μᾶς συνιστᾶτε τινὰ; — Φίλιπ ΡΡΡ. Τὸ νὰ μελετήσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο πόσον εἶνε ἐπιβαρυντικόν, ὅσον ἐν ἰδημοσιεύομεν μίαν συνηγὴν κατὰ τῶν... χειμῶνων!... Σὰς οὐσιώσας ἐξάρτησιν ὑπομνήσῃ. — Ι. Χ. Μάλισσα. Ὁ τὴν ἐσπέραν τῆς 14ης Σεπτεμβρίου 1687 καταστρέψας τὸν Παρθενῶνα Φραγκίσκος Μοροζίνης ὁ Πελοποννησιακός,

ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ο ὙΜΕΝΑΙΟΣ

Τὸ γραφεῖον τῆς Ἑταιρίας τοῦ Ἑγμεναίου καταρτισθὲν, ἐγκατεστάθη ἐν τῇ ἐν ὁδῷ Σταδίου καὶ Νομισματοκοπέου γωνίᾳ οἴκῳ τοῦ κ. Γ. Μαντισσοῦνη (πρῶην Τραπεζῆς Ἡπειροθεσσαλίας). Αἱ ἐγγραφαὶ τῶν μετόχων ἀρχοῦνται τὴν 22 τρέχοντος μηνὸς Μαΐου ε. ε. ἡμέραν Δευτέραν. ἀπὸ τῆς 9—12 π. μ. καὶ 3—5 μ. μ. Ἐν τῷ γραφεῖῳ παρέχεται πᾶσα πληροφορία πρὸς ἐγγραφήν μετόχων καὶ χορηγοῦνται τοῖς βουλομένοις ἀντίτυπα τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑταιρίας δωρεάν.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΑΦΡΑΦΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ											
Γραμμὴ Πειραιῶς - Ἀθηνῶν - Κορίνθου - Αἰγίου - Πατρῶν											
	1	3	33	2	4	32					
Πειραιεὺς ἀν.	7 π	11.15	10.10	Πάτραι ἀν.	7.20π	11.40					
Ἀθῆναι	7.30	11.50	10.40	Αἶγιον	9.05	12.57					
Κορίνθος ἀφ.	7.42	2.42	2. 5	Κορίνθος	1.10	4 —	9.03π				
Αἶγιον	2.52	5.41		Ἀθῆναι ἀφ.	4.25	7 —	12.30				
Πάτραι	4.35	7 —		Πειραιεὺς	4.55	7.30	1				
Γραμμὴ Κορίνθου - Ἀργους - Ναυπλίου - Μόλων											
Κορίνθος ἀν.	3, μ.μ.			Μόλοι ἀν.	9.50π.μ.						
Ἀργος ἀφ.	5.12			Ναύπλιον	10.						
Ναύπλιον	5.45			Ἀργος ἀφ.	10.35						
Μόλοι	5.52			Κορίνθος	12.45						
Γραμμὴ Πατρῶν - Πόργου											
Πάτραι ἀν.	8.30π	4.μ.	5.30μ	Μανωλάς ἀν.	5.30π						
Ἀχαΐα ἀφ.	9.30	5 —	6.30	Ἀχαΐα	7 —	10.45	6.40μ				
Μανωλάς		6.32		Πάτραι ἀφ.	8 —	11.45	7.40μ				

Σημείωσις: Ἡ ἀμάξοστοιχία 33 φθάνουσα μέχρις Ἀκράτας ἐκαστὴν Τρίτην, Πέμπτην, Σάββατον, ἢ δὲ 32 ἀναχωροῦσα ἐξ Ἀκράτας Κοριακὴν, Τετάρτην, Παρασκευὴν. Καθ' ἑκάστην τοπικὰ ἀμαξ. μετὰξὺ Ἀκράτας, Πατρῶν, Ναυπλίου, Ἀργους, Μόλων κατὰ τὸ γενικὸν Δρομολόγιον.

ἦτο ὁ ἐπὶ μακρῶν ὁρίων ἐτῶν γενναῖος ὑπερασπιστὴς τὸν Χάνακα τῆς Κρήτης κατὰ τῆς πολιορκίας τῶν Τούρκων. — Περὶ ἔργων. Ἐν Δανίᾳ ὁ χριστιανισμὸς ἐπεκράτησεν ὀριστικῶς ἐπὶ τῆς βασιλείας Κανούτου τοῦ Μεγάλου κατὰ τὸ 1014—1036. Διὰ πλείονερα συμβουλευθῆτε εἰδικὸν τι σύγγραμμα. — Μ. Α. Φ. Ἰστορικ. Στ. Δ. Ἀδριανοπολῖν. Π. Π. Ἄνδρον. Ἐληφθῆσαν. — Μ. Κ. Σ. Κουσαρταῖοι. Εὐχαριστίας, ἀλλὰ ὑπὸ τοὺς νομίμους ὄρους. — Δ. Μ. Στ. «Ἐχεις στὰ χεῖρά σου τὴν γυναῖκά μου καὶ τὰ παιδιά μου ἢ πατέρα καὶ ἢ ἐλευθερία μὴ κἀμῶν ποῦ νὰ μὴ συλλογίζωμαι οὔτε τὴν γυναῖκα, οὔτε τὰ παιδιά μου», ἔγραψεν ὁ Φῶτος Τζαβέλλας, ἐκ Γκιοῦργιῆ τοῦ Σουλίου τὴν 4 Φεβρουαρίου 1803, πρὸς τὸν Ἄλφ. Πασσᾶν, ἀπαιτοῦντα τὴν παράδοσιν τοῦ φρουρίου. Βλέπετε τὸ παράδειγμα, δὲν εἶνε ἀνάγκη ν' ἀνατρέξῃ τις εἰς ἕνας ἱστορίας, ἵνα τὸ ἀνεῖρη. Ἡ Ἑλληνικὴ βοᾷ διὰ μύριων το οὐτῶν στομάτων. — Ω. «Ἄδιδε βρέχει εἰς τὴν Κορώνην» εἶνε ἰση τῆ ὀπὸ Μανδραγοῦ εἶδει» καὶ λέγεται ἐπὶ τῶν ἀμειλίγων καὶ ἀδιαφορούντων νὰ ἐκπληρῶσι τὰ καθήκοντά των, καὶ ἐπὶ τῶν... μὴ πληρούντων τὰς συνδρομὰς των. — Κ. Β. Σ. Ἡράκλειον. Εὐχαριστίας. — Μύρω. Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν καταλαμῶνται ἐπιφανῶτα τεσσάρων τετραγωνίων χιλιαμέτρων, ἔξ ὧν αἱ οἰκίαι καὶ τὰ οἰκῶπεδα κατέχουσιν ἑκαστὴν τρισηλίων περίπου μέτρον καὶ περὶ τὰ χίλια αἱ ὁδοὶ καὶ αἱ πλατεῖαι. Ὁ δὲ Πειραιεὺς ἐπὶ ἑνὶ στῶν καὶ Τουρκοκρατίας ἐπὶ πενήκτων ἀλίων καλυθὼν ἀποτελούμενος, ἐκαλεῖτο Πόρτο Ἀράκο, Πόρτο Λεῖνι καὶ Ἀσλάν Λιμάν. — Γ. Α. Τσαγκαράδαρ. Γραφεῖον καὶ τυπογραφεῖον αἰεὶ περιμένουσιν ἀνυπομένως.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Λεξικὸν Ἑγκυκλοπαιδικόν, ἐκιδόμενον ἐπιμελείᾳ Ν. Γ. Πολίτου. Τόμος Α' Φυλλάδιον 11. Αἰμορραγία—Αἰσθητικὴ, Μπαρτ καὶ Χιρτ ἐκδόται. Νεώτατος Γεωγραφικὸς Ἀτλας πρὸς χρῆσιν τῶν Γυμνασίων, Ἑλλήν. Σχολείων καὶ Παρθναγωγείων, συνταχθεὶς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτάτων Ἑθνοπαϊκῶν ἐκδόσεων καὶ ἐκδοθεὶς ὑπὸ Ἀντόνη Κωσταττινίδου. Νικοσαράς, ἱστορικὴ μελέτη, ὑπὸ Κωνσταντίνου Γ. Ζησίου. Ρωμαϊκὸν Δίκαιον *Arads*, μεταφρασθὲν ὑπὸ Ι. Θ. Κυριακοῦ, δικηγόρου. Τεύχος Β'.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΚΟΜΨΑ ΤΕΥΧΗ

Τεύχος 1—3 Θάνατος Βλέκας, Ἑλληνικὴ μυθιστορία ὑπὸ Π. Καλλιγᾶ.
Ποιήματα Α. Σ. Βυζαντίου (ἐν τῷ 3ῳ τεύχει)
4—5 Ὁ Ἐξηγταβελέρης, κωμῶδια Μολιέρου, κατὰ τὴν ἐκλήθην τῶν Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμου.
Ποιήματα Φ. Κοππῆ (ἐν τῷ 5ῳ τεύχει).
6 Περὶ ἡλικίας ἱστορίας τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας ὑπὸ Α. Ρ. Ραγκαζῆ.
7 καὶ 9 Λοῦζα Μίλλερ, τραγωδία Φ. Σχιλλέρου.
8 Ὑγεινὴ τῆς ψυχῆς ὑπὸ Φεουχτερός-λέδν.
10 Δηγήματα σύγχρονα Ἑλληνικά, ὑπὸ Δ. Βικέλα, Ε. Χαριλάου, Δ. Καμπούρογλου, Γ. Δροσίνη, Δ. Κουρτίδου, Ι. Μ. Δαμβέρση καὶ Α. Καρκαβίτσα.
11—13 Στράτης Κιλοπέτριος, ἠθογραφία ἑλληνικὴ ὑπὸ Στ. Κουρναοῦδη.
14—15 Ἀμλέτος, τραγωδία Σαικσπέρου μεταφρασθεὶς Σ. Δ. Βικέλα.
16—17 Ἄσμα τῶν Χριστουγέννων, διήγημα ὑπὸ Κ. Δίκενε.
18 Κοραϊστικὰ ἢ διόρθωσις τῆς Ρωμαϊκῆς γλώσσης, κωμῶδια. — Κούρκας ἀρπαγῆ, ποίημα, ὑπὸ Κ. Ἰακ. Ρίζου.
19—20 Ἀλικιᾶδης. Ἑλλ. Σηναῖ (δράμα) Φ. Καβαλλάτη.
Ἐκαστὸν τεύχος τιμᾶται λιπτά 60. Ἡ συνδρομὴ διὰ 25 (α' σειρά) ἀρ. 12.
Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐνδουσῆται αἰετᾶι αἱ τιμαὶ εἰς χρυσόν

Μ Π Α Ρ Τ Κ Α Ι Χ Ι Ρ Σ Τ
ἔκδοται ἐν Ἀθῆναις